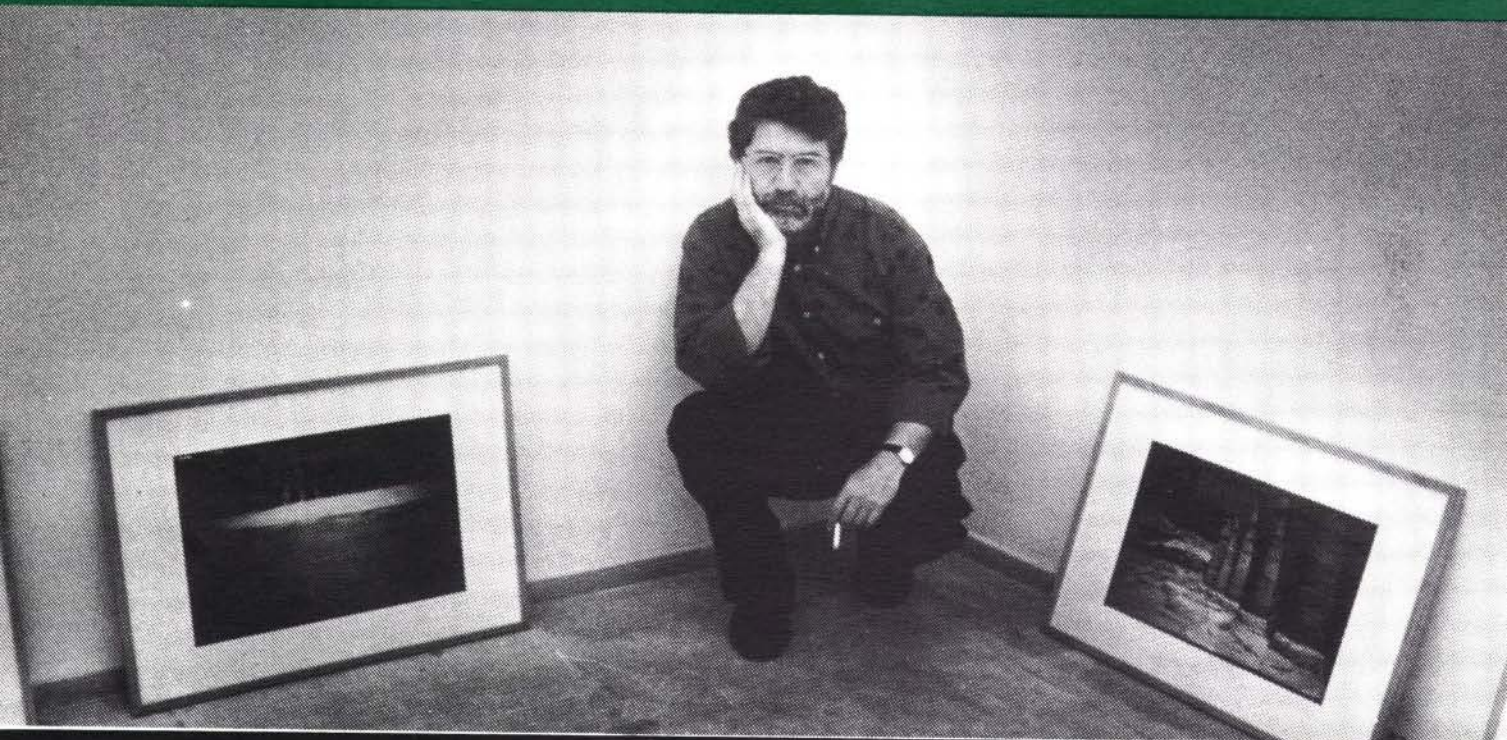

Juny 1994 - N° 146 - 150 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

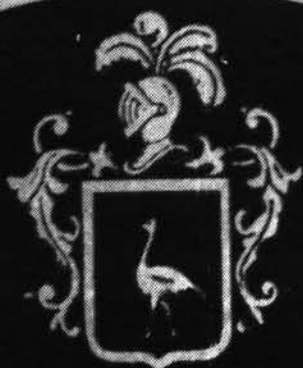

TONI CATANY EXPOSA L'OBSCURA MEMÒRIA

**ELS CANONS D'ES CAP BLANC
DISPARAREN PER DARRERA VEGADA**

100 cl.

25% vol.

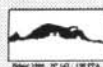
XAROP
d'en
GORI
F. Vidal

Elaborado por Destilerías F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s.n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 75497 Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182 / PM

Revista mensual

Dep. Leg. PM - 350 - 1.981 Any XIII

EDITA:

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT:

C/ Bisbe Taixaquet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX:

Catalina Font

COL.LABOREN:

Sebastià Alzamora, Ignasi Barceló

Miquel Barcelò, Miquel Bezares

Llúcia Caldés, Celso Calviño

Francina Capellà, Miquel Cardell

Sebastià Cardell, Joan Clar

Joan Contestí, Damià Duran

Bartomeu Font, Joana Font

Catalina Garau, Maties Garcías

Antoni Ginard, Miquel Janer

Franc Jaume, Coloma Julià

Antoni Llompart, Benet Llompart

Llorenç Mascaró, Francisca Mut

Maties Mut, Miquel Mut

Guillem Oliver, Jaume Oliver

Margalida Palou, Nanda Ramon

Sebastià Rubí, Jaume Salvà

Josep Sacarès, Miquel Sbert

Tomeu Sbert, Catalina Serra

Jerònia Socias, Joan Socias

Gabriel Thomàs, Arnau Tomàs

Pere F. Torrens, Antoni Vadell

Bàrbara Verdera, Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador: Joan Quintana

Col.laboren:

Joan Jaume, Jaume Manresa

IMPRIMEIX:

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

**El pensament de la Revista
s'expressa només a través
de l'Editorial**

Traca final

Els canons del Cap Blanc han disparat per darrer cop. Els feixucs projectils que sortien, acompanyats d'un núvol espectacular de foc, sortosament es perdien dins del blau de la mar balear. Era un joc de guerra, una de les afeccions preferides pels militars en teps de pau. Era, segurament, la traca final d'unes peces d'artilleria que, després de molts anys, des del seu desembarc a s'Estanyol, han estat residents al nostre terme municipal.

Moltes generacions de llucmajorers compliren el servei militar a les bateries i quarters de la costa que va des de s'Arenal al Cap Blanc. Mijtançant maniobres, exercicis de tir o treballant a la construcció i millora de les instal·lacions han escrit la petita història d'unes fortificacions que, amb el pas del temps, han arribat a formar part del patrimoni de Lluçmajor.

Si els trets foren de comiat, és el moment de recordar aquells que passaren uns mesos i uns anys de joventut de cara a la mar i al capdamunt dels penya-segats. Les fortificacions properes, devora Lluçmajor, sempre va propiciar que fossin destins cobdiciats pels nostres joves a l'hora de complir els tràmits obligatoris amb l'exèrcit.

També cal recordar moltes hores de treball, de suor i de penúries de molts presos polítics que compliren els anys de condemna tot contribuint a la carretera militar. A l'actualitat una ruta turística vora la costa i que, com el seu nom indica, va néixer justament per un objectiu ben distint.

Els espectaculars canons del Cap Blanc tengueren sens dubte un gran poder de dissuasió. Ara els ha arribat l'hora de la jubilació i també és possible que les autoritats militars en contemplin el desmantellament. Quarters, peces d'artilleria, que podríem qualificar de monumentals, túnels i entreteixit logístic conformen un patrimoni valuós que mereix la conservació, sobretot si hom té en compte que la seva construcció és obra de mallorquins i de llucmajorers, que foren condemnats a treballs forçats per tal de defensar unes idees polítiques que la dictadura no tolerava.

Convalidació de despeses per pagar 22 milions per al moviment de terres a s'Arenal

Arnau Tomàs

- Un altre plenari maratonian a l'Ajuntament de Lluçmajor en el qual es varen aprovar 11 temes per unanimitat, exceptuant el sisè, relatiu a la convalidació de despeses per obres complementàries per excés de terreny i moviment de terres a l'espai lliure de la Plaça Major de s'Arenal, que puja a 22 milions de pta. punt en el qual es va oposar el grup socialista tot alegant que es trobava mancat d'informació.

Al capítol de precís i qüestions, el portaveu de l'oposició, Joan Monserrat, va fer referència a una protesta efectuada pel propietari d'una finca confrontant al Camp Municipal d'Esports de Lluçmajor, on es va obrir un portal sense l'autorització, i va demanar al regidor del Camp, Sr. Puigserver, per què aquesta il·legalitat a la qual cosa li va contestar que el portal es va obrir en temps del govern de l'anterior consistori, la qual cosa va ser negada pel Sr. J. Monserrat: "ja està bé que s'ens acusi de tots els mals d'aquest Ajuntament". No obstant això, el batle, G. Oliver, també va ser ben taxant en afirmar que "des que jo som batle no s'ha obert cap portal a les finques que confronten amb el Camp

Municipal". Per això, al mateix temps que s'aclareix que l'Ajuntament va cometre l'anomalia, l'actual s'haurà d'entendre amb el propietari afectat per tal d'arribar a un acord.

I sense més discussions, s'aprovaren aquests altres temes:

- Convalidació de despeses i reconeixement d'obligacions

- Aprovació inicial de la modificació de l'ordenança d'instal·lacions esportives de la piscina del Camp Municipal de Lluçmajor, i de l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de natura urbana.

- Declarar vacant la plaça d'interventor, informar el nomenament de nou interventor, amortir la plaça del nou vice-interventor i aprovar les bases específiques que han de regir per al concurs de la provisió de l'esmentada plaça

- Resoldre l'expedient sancionador al concessionari del servei de la cantina del Camp d'Esports de s'Arenal.

- Concessió d'un milió de pesetes al CD Espanya per a les seccions d'esport base.

- Desestimar el recurs presentat pel Sr. Forteza Rey, en relació a la retirada de barreres a El Dorado.

Sopar benèfic de l'associació de lluita contra el càncer

El passat divendres 27, es va celebrar al Restaurant "Gran Via" de Lluçmajor el sopar anual que organitza l'Associació de Lluita contra el Càncer.

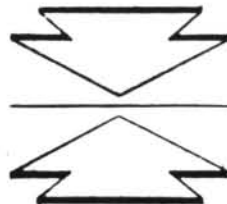
En el transcurs del sopar va actuar el Duo musical Aria i es varen rifar alguns objectes, cedits desinteressadament pels comerços llucmajorers. S'aconseguien 480.000 PTA de recaptació, les quals es destinaran al manteniment del Centre Assistencial que l'associació té a Palma, amb la finalitat d'atendre els afectats per la malaltia del Càncer i que tenen dificultats per assistir a d'altres centres.

07620 Fanzine

Acaba de sortir al carrer el n. 1 de la revista 07620 FANZINE, a càrrec d'un grup de joves llucmajorers i amb articles d'opinió, música, literatura i còmic.

A l'Editorial s'ens diu que la revista és publicarà íntegrament en castellà per raons de comunicació, i en aquest número extra surten moltes entrevistes a grups musicals com: Penelope Trip, Freedom, Los Valendas, P. Mancuso, Bullets, Parkinson DC, Sex Museum, Imposibles, Peter Hossapple, T.F.C....

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**
Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT DILLUNS I DIJOURS
de 17 a 21 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

CENTRE OFTÀLMIC
Dra. Cristina Bofill

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82
Dilluns i Dijous
de 17 a 20 hs.

150 aniversari de la Guàrdia Civil

El passat dia 14 de maig la Companyia de la Guàrdia Civil, establerta a Lluçmajor, conjuntament amb la Línia de s'Arenal terme municipal, va celebrar el 150 aniversari de la fundació del cos de la Guàrdia Civil.

Es va oficiar una missa solemne al convent dels Pares Franciscans, presidida pel P. Rosselló de la dita Comunitat, amb l'assistència de les autoritats: el cap de la companyia D. Josep Lluís Tovar, el batlle Gaspar Oliver, regidors i Jutges de Pau de Lluçmajor, els Jutges d'instrucció Sr. Catany i Sr. Sansaloni, l'Inspector de la Comissaria de s'Arenal del Cos Nacional de Policia, el representant de la Bateria del Cap Blanc, i d'altres representants de la Guàrdia Civil, familiars, amics i veïns de poble.

A continuació es va celebrar un refrigeri al claustre del Convent.

Foto: C. Julià

SYP

AL VOSTRE SERVEI

Aquí hi podeu fer la compra de cada dia.

Trobareu a la vostra disposició:

La nostra carnisseria, un bon assortit de fruiteria i també tot allò que necessiteu de xarcuteria i congelats

Agraïm la vostra visita

LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA

C/ Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

Comunicat del PSOE

El passat dia 21 de maig es va celebrar a la seu del PSOE de s'Arenal, l'assemblea ordinària corresponent, per a l'elecció del nou Comitè Executiu de l'Agrupació de Lluçmajor, alhora que s'incloïa dins l'ordre del dia, la decisió d'adoptar quant al desdoblament de l'actual Agrupació de Lluçmajor del terme municipal, en dues Agrupacions, la de Lluçmajor i la de s'Arenal.

Aquesta decisió, presa per unanimitat a l'Assemblea, en funció de l'elevat nombre d'afiliats que actualment té el PSOE en el municipi de Lluçmajor i que, com contemplen els estatuts, aquesta solució queda reflectida per tal de fer més operativa l'execució dels treballs de gestió dels diferents comitès que es formin.

Al mateix temps, s'elegirà un Comitè Comarcal, que seria l'encarregat d'adoptar les solucions que afectin en matèria de la pròpia gestió del Partit, a tot l'àmbit del terme municipal de Lluçmajor.

Pel que fa al nou Comitè, l'Assemblea va aprovar el nomenament amb quatre abstencions i es troba format pels següents afiliats:

President: Josep A. Escobar Ruiz
Secretari General: Tomàs Garcias Oliver

Sec. Organització: J. Ballester Sánchez.

Sec. Comunicació i Imatge: A. Brocal Mata

Sec. Política Municipal: Joan J. Maestre Gómez.

Sec. Formació i Cultura: F. Garau Gijón

Sc. Política social i econòmica: I. Martínez Rodríguez

Sec. Participació ciutadana: Magdalena Flechas Nicolás

Sec. Política Sectorial: R. Morales Castells

Vocal Adj. Secretaria Gral.: E. Garcia Gonzalez

Vocal adjunt Sec. Part: A. Peña López

Vocal: J. Catany Salvà, Josep M. Aviles Ruiz.

El nou Secretari General, en la seva intervenció, va agrair la col·laboració de l'assemblea, i també indicava que aquest nou comitè es posava a treballar tot seguit, tant en la consolidació i projecció del Partit com també en els treballs de preparació de la campanya a les Eleccions del Parlament Europeu, i també a les properes eleccions municipals i autonòmiques del proper any. El Secretari General Federal, F. Triay va clausurar l'Assemblea.

Premi d'ADENA per al Col·legi Sant Bonaventura

Des de les pàgines d'aquesta revista donam l'enhorabona al curs de 7è d'EGB del Col·legi Sant Bonaventura per haver obtingut el Primer Premi del concurs a nivell nacional sobre la campanya de divulgació: "A la recerca de l'aigua", patrocinada per l'Associació de la defensa de la natura, ADENA.

El premi consisteix en un viatge per a tota la classe al Parc Natural de l'Ebre.

Exposició d'Antoni Garau

El passat dijous, 19 de maig, el llucmajorer Antoni Garau inaugura la seva darrera exposició a la Sala Vinçon de Barcelona, a l'antic estudi de Ramon Casas. L'exposició titulada "Composición de lugar" és una continuació de "La casa en ordre" i constitueix una relectura de tot el seu treball anterior.

L'exposició estarà oberta al públic fins l'11 de juny.

Nota de la redacció

A la secció "Entre noltros" del mes passat, on deia Catalina Mut i Salvà, filla d'Antoni i Aina, havia de dir: Catalina i Guillem Mut i Salvà, fills d'Antoni i Aina.

Referent a l'Alguer, (a més del país no accentuat etc.) on deia: En aquest municipi, a l'extrem nord-est de Sardenya, havia de dir: a l'extrem nord-oest de Sardenya.

Aquestes i tantes altres faltes no depenen de la nostra voluntat sinó de les Edicions Tirrena.

AUTOMÒBILS LLUCMAJOR S.L.

Ronda Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Lluçmajor)

NUEVO OPEL
CORSA
¡MI COCHE!

Concert de la Banda de Música

El passat dissabte dia 21 de Maig la BANDA DE MUSICA DE LLUCMAJOR va oferir el primer concert de la temporada al Teatre Recreatiu.

Com ja és tradicional, el primer concert de l'any és un dels més treballats. En aquesta ocasió la Banda de Música, sota la batuta del sr. Vicenç Castellano, ens va oferir el següent programa:

Gloria al Pueblo, un pasdoble de concert de l'autor Perfecto Artola.

Spanish impresions, una selecció de quatre temes de caire espanyol (pasdoble; vals; havanera i beguin) de l'autor J. Van Beeckum.

Atari, una selecció de la banda sonora de la pel·lícula del mateix títol, de la qual és autor H. Mancini. L'adaptació per banda de música és feta pel Director Sr. Castellano, molt ben lograda, per cert.

Tenor Romàntic, una peça musical per banda i saxo tenor. Actua

com a solista en Miquel Àngel Tomàs.

The best of Mancini, és una selecció de les millors obres del músic americà Henri Mancini, conegut per les composicions de les bandes sonores de "La Pantera Rosa" i "Atari".

La darrera obra fou l'estrella del concert. **Eiffel Concert**, de l'autor valencià Juan Gonzalo Gómez.

Aquesta obra és la narració musical d'una visita a París per un grup de joves estudiants, en viatge d'estudis.

Col·laboraren amb la Banda: El llucmajorer Joan Xamena i Salvà (acordi) i el professor música de la Banda Municipal de Palma Sr. Josep Beltran (narrador).

El Sr. Beltran ja havia col·laborat amb la Banda de Lluçmajor la temporada passada, com a narrador a l'obra "Apuntes sinfónicos" del mateix autor que "Eiffel Concert".

L'elecció del Teatre Recreatiu, com a local de concert, ha resultat molt bona, ja que ha millorat la sonoritat i l'audiència musical de la Banda. Ara bé, també es noten més les dissonàncies, cosa que els músics hauran de polir en futurs concerts.

L'opinió de moltes persones que assistiren al concert era, que és una llàstima que amb el que deu costar preparar i enllestir aquestes obres, només siguin interpretades una vegada. Tal volta seria interessant que de tant en tant la Banda programés un concert de les millors obres interpretades durant la temporada passada.

En aquest concert hem vist la incorporació d'un nou instrument com és el clarinet baix.

Enhorabona als músics components de la banda i al seu director Sr. Castellano.

La Palmera
es fasser

Historiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

Éxit de la "V Mostra de Teatre Ciutat de Lluçmajor"

El passat dia 20 de maig, en el Teatre Recreatiu, va començar la primera funció teatral corresponent a la "V Mostra de Teatre Ciutat de Lluçmajor". Totes les obres estrenades han tingut una acceptació popular, tan pel que fa a l'assistència de públic, com pels comentaris favorables del mateix, de les actuacions dels grups i temes de les obres representades, encara que, si cal destacar l'actuació del Grup de Teatre Picadís de s'Arenal, que va esser el que obrí la Mostra, amb l'obra "Aquí no paga ningú", comèdia original de Dario Fo, adaptada pel director del Grup, Miquel Ambós.

La segona comèdia vista, el dia 27 de maig, va ser a càrrec del grup "Passatemps" de Son Sardina, que també va divertir al nombrós públic assistent, amb l'obra de Martí Mayol "S'estopa a ran d'es foc".

La tercera obra, representada el dia 3 d'aquest mes de juny, titulada "Arrel", pel grup "Calabruix" de Sant Jordi, una també divertida comèdia Tomeu Torres, desconeguda pel públic llucmajorer, però també molt ben aplaudida i seguida pels espectadors.

A l'hora d'escriure aquests comentaris, encara no s'havia estrenat la darrera obra de la mostra, funció anunciada per al dia 10 de juny, a càrrec del grup llucmajorer

"Sant Bonaventura", que estrenarà la comèdia del català Prudenci Bertrana, titulada "La dona neta", i és d'esperar que l'actuació del "Bonaventura" estigui a l'altura dels altres grups, com ja ha succeït a les Mostres anteriors.

En conclusió, repetesc, un èxit complet de la "V Mostra" de teatre, ja arrelada dins la nostra ciutat, i

que, volent cercar la causa d'aquesta acceptació popular, hagi estat que els organitzadors han fuit dels concursos, premis i certàmens, que tant desanima els grups perdedors, i també que la meitat de la recaptació de les entrades, hagi estat per les obres del Santuari de Gràcia.

Arnau Tomàs

Actuació del grup Picadís (Foto: C. Julià)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

EMBOTITS
CUIXOTS
FORMATGES

SEMAR

INDUSTRIES SEMAR, S.A.
C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

S'Arenal

Nova junta directiva al Club Nàutic

Tomeu Sbert Barceló

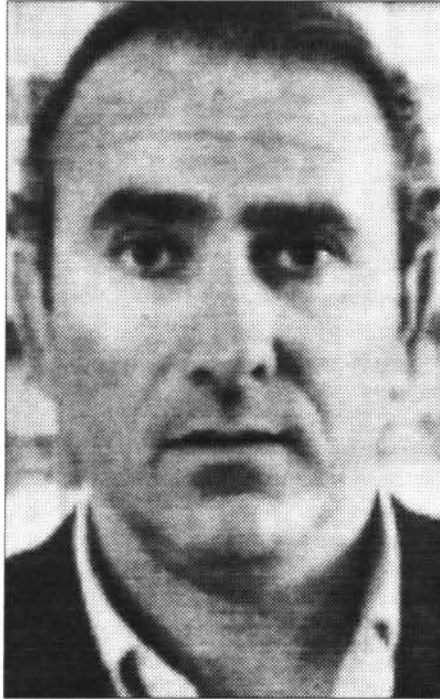
Les eleccions per a nou president i junta directiva al C.N. S'Arenal varen donar com a resultat 282 vots per a la candidatura encapçalada per Joan Vich Llompart i 179 per a la de Damià Verger Garau. Quatre vots en blanc i altres donats com a nuls. D'un total de 595 possibles votants, 469 acudiren a les urnes, la qual cosa donà un 80 % de participació, percentatge prou elevat.

La dimissió, inesperada, fa uns mesos, del president durant 21 anys, Joan Miquel Catany, algunes desqualificacions verbals fetes als mitjans informatius, actes notariais alçades, etc. varen motivar els socis a fer acte de presència. Per una part, una candidatura oberta clarament com a oposició a la gestió de la darrera junta directiva i per l'altra uns components que podríem considerar candidatura continuïsta. Els vots escrutats a la taula electoral quasi donaven un empat entre les dues candidatures, però els vots emesos per correu foren clarament favorables al Sr. Vich.

Com a vice-president, A. Galmés Canyellas; secretari, J. Salas Oliver; tresorer, A. Frontera Barceló; comodor, G. Julià Nadal; vocal de vela, A. Roses Pou i completant la nova junta directiva, s'han d'esmentar els noms d'A. Font Mas, J. Granados Aumacelles, M. Real Gamundí, J. Julià Ramis i E. Rosselló Cabanes. Així doncs, una nova singladura ha començat al CNA.

Temporada turística

Es va confirmar la bona temporada turística que els darrers mesos hem anunciat, segons les previsions i contractes formulats a càrrec dels diferents establiments hotels de la zona, amb els diferents representants legals de les agències de viatges (TTOO) estrangers.

Joan Vich Llompart, nou president del Club Nàutic Arenal.

El mes de maig ha començat amb un 50 % de places hoteleres ocupades, aproximadament. Ha anat augmentant i a començaments de juny s'arriba sobre un 90 %, xifra molt positiva i important.

Notícies breus

-S'ha celebrat la I Caminata Arenal-Cura, organitzada per l'Associació de Veïns de s'Algar, de s'Arenal. La concentració va ser el 15 de maig i la tornada, a l'horabaixa, amb autocar.

-El PSOE va celebrar una diada d'amistat i companyonia a les instal·lacions d'Aquacity, Ball, bulla, alegria i bon arròs paella.

-Una setmana després l'agrupació ASI també celebrava una diada semblant, amb una torrada i l'actuació de grups folklòrics.

-La UD Arenal continua a III Divisió. El que passa és que també s'hauran de celebrar eleccions a la presidència i nomenament de la Jun-

ta directiva. Miquel Moll, president en funcions, ha anunciat que no es presentarà per ocupar el càrrec en propietat.

-Assemblea general de l'Associació de Persones Majors de s'Arenal, molt moguda. Finalment, varen dimetir tots els membres de la junta i F. Ruben, el president, va quedar en una situació bastant incòmoda. Les eleccions són darrera el cantó. Després de l'assemblea hi hagué un benestar, a l'Aquacity.

-La Xallenge Ciclista Tennis-Arenal ha tornat ser un èxit tant en participació com en emotivitat, en la disputa de les proves. Entrega de trofeus a les instal·lacions el complex esportiu del carrer Costa i Llobera. Pere Canals continua liderant el tema de la gent del peda.

-Les importants obres de la primera línia de s'Arenal - Palma es paralitzaren. Tornaran començar la primera quinzena d'octubre, segons paraules del regidor ciutadà J. Bauçà.

-El que no ha començat encara són les obres del que ha de ser l'oficina d'Informació i turisme, a l'edifici ja existent a la plaça Reina Mª Cristina. Esbucats a la força, el construït devora l'antic edifici del Club Nàutic, s'anuncià destinar a aquest tan important servei d'informació, l'edifici que anys enrera fou destinat a cafeteria.

-Les eliminatòries del campionat autonòmic i nacional, de "petanca", a l'antic camp Roses, acabaren com estava programat. Fou un èxit i hi hagué més d'un miler de persones congregades a les diades respectives.

Ja es preparen els actes de les Festes de Sant Cristòfol, de s'Arenal. Tot començarà amb un pregó que dirà el pare Joan Llabrés Ramis. Ja que aquests dies aquest pregoner es troba ingressat en una clínica de Palma, li desitjam una ràpida i total millora.

-I fins d'aquí a un mes.

Actualment s'estan marcant carrers i voravies

El polígon de Lluçmajor ja disposa de tots els serveis

La primera fase del polígon industrial de Lluçmajor ja està pràcticament acabada. Aquesta fase és la més gran i costosa perquè a més de la seva pròpia extensió i infraestructures inclou les comunes a les dues fases previstes en el polígon.

Aquestes obres comunes són el dipòsit d'aigua, d'una cabuda de 2100 metres cúbics, situat a la part més alta del polígon; el conducte de 4 quilòmetres de llargària que uneix l'àrea industrial amb la que perforaren amb fortuna devora la que serà l'entrada del complex, amb el doble de cabdal necessari; a més de la xarxa d'il·luminació pública, la telefònica, d'aigües brutes i netes i tots els serveis bàsics.

Pel que fa a la segona i darrera fase de construcció actualment s'estan marcant els carrers i les voravies, així com la divisió en solars. Després es preveu aturar-la fins que la primera fase estigui totalment en actiu.

La primera fase té totes les infraestructures acabades, faltant només asfaltar els carrers, tasca que es calcula que estarà llesta en deu dies a partir de quan comencin. Les vies de circulació seran de doble sentit amb aparcaments en fila a cada banda. Les voravies són àmplies i estan dissenyades per a facilitar l'accés als minusvàlids i cecs gràcies a un sistema de rajoles diferents a les altres. Es té

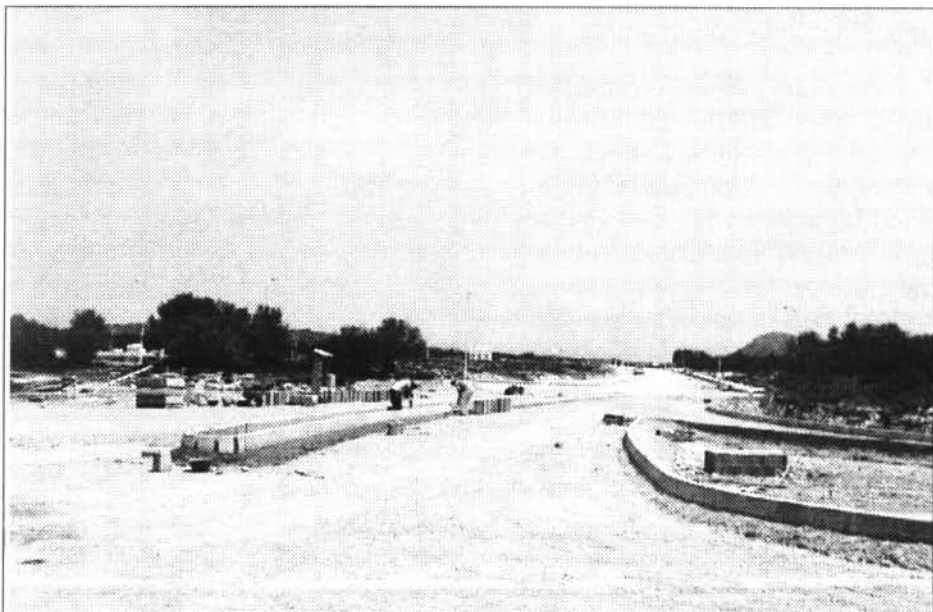

Foto: C. Julià

previst que a final d'estiu estigui totalment acabat, tret de les plantacions, que es faran posteriorment degut a la impossibilitat de fer-ho en els mesos estiuencs.

L'àrea total del polígon és de 344.000 metres quadrats, dividida en solars de 1000 metres quadrats per a petites i mitjanes empreses, i de 2000-2500 metres quadrats per a les altres. De totes maneres, es preveu que les parcel·les es puguin juntar possibilitant la creació de grans extensions, segons les necessitats dels compradors. Constarà de dues zones verdes,

una a cada fase. La de la primera té una extensió de 19.000 metres quadrats i conservarà els ullastres d'abans de les obres.

El fet que el promotor i el constructor siguin dues entitats públiques -l'Ajuntament de Lluçmajor i Gestur Balear- permet que el metre quadrat pugui anar a tan sols 6.750 pessetes. L'ajuntament obliga les empreses que comprin els solars que un termini de 4 anys han de disposar del permís d'obres per construir la nau.

Jaume Salvà i Lara

Tallers MARINA

PEUGEOT - TALBOT

Agent Oficial

L'Agència d'Assegurances de TALLERS MARINA
vos comunica que ara també fa assegurances
sanitàries amb descomptes especials. **INFORMAU-VOS!**

C/ Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i venda: C/ Marina s/n
LLUCMAJOR

DESCUBRA AHORA...

Nuestra evolución de futuro
en Asistencia Sanitaria

Els canons des Cap Blanc han disparat per darrer cop

Les peces foren desembarcades a s'Estanyol i pertanyien al cuirassat Jaume I

Cada vegada que dispara una de les peces del Cap Blanc la terra tremola i una gran bola de foc surt per la boca del canó

Eren los dotze del migdia del passat 24 e maig. El tro d'una canonada va ressonar dins el cor de la marina llucmajorera. Era, probablement, el tret final d'unes peces artillers de gran calibre d'es Cap Blanc. Es tractava, segons les fonts militars, del darrer exercici de tir a Mallorca, perquè les bateries de defensa costanera es veuran desmantellades i fora de servei a partir dels propers mesos.

A l'exercici de tir participaren les bateries de 305 mil.límetres d'es Cap Blanc i les de 152,4 de cala Carril. Els "jocs de guerra" consistien a disparar contra unes boies, que simulaven un hipotètic enemic, que un patruller de l'Armada havia col·locat a sis quilòmetres de la costa.

L'aperitiu d'un matí ple de canonades va ser protagonitzat per les peces 152,4 Vickers de cala Carril que arriben a 21 km. de distància i disparen projectils de 45 quilos. El pes total de cada peça és de vint-i-cinc tones, i el tub amida devers vuit me-

tres.

Les primeres peces d'aquesta bateria, enclavada com un niu d'àguiles als penya-segats de la costa de Lluçmajor, foren instal·lades l'any 1941 i substituïdes el 1974 per les peces 152,4 Vickers actuals.

La traca final va correspondre a la bateria d'es Cap Blanc. Els canons 350 vickers varen efectuar un total de deu trets contra un suposat enemic situat a la mar, a quinze km. de la costa. Una espectacular bola de foc, seguida d'un ressò ensordidor que fa tremolar la terra, es produeix cada cop que un projectil de 300 kg. surt per la boca del canó. Després, un núvol espès i negre envolta la peça i els artillers.

Els espectaculars canons d'es Cap Blanc, la silueta dels quals, camuflada entre els pins, resulta familiar a molts llucmajorers, varen pertànyer al cuirassat Jaume I, enfonsat en aigües de Cartagena en plena guerra civil. Després de la seva recuperació,

varen arribar a Mallorca i desembarcaren a s'Estanyol (un topònim, "Racó dels canons", recorda aquesta arribada a la costa de Lluçmajor).

La longitud de cada peça és gairebé de 16 m. utilitzen projectils de 385 kg. i poden arribar a assolir una longitud màxima de dispar de 41.150 m. El foc real necessita una càrrega de pólvora de 132 kg. mentre que les pràctiques de tir aquesta càrrega es redueix fins als 92 kg. El ràdar que guia les peces té un espai d'exploració de 60 km. i 36 km. de localització.

Quan el núvol de fum del darrer dispar s'esvaïa, nombrosos artillers veterans que hi acudiren com a convidats, manifestaven estar convençuts que els espectaculars canons d'es Cap Blanc havien tronat per darrera vegada. En un futur no gaire llunyà, la defensa de Mallorca anirà a càrrec de míssils i de canons més moderns.

Obres de conservació de Gràcia

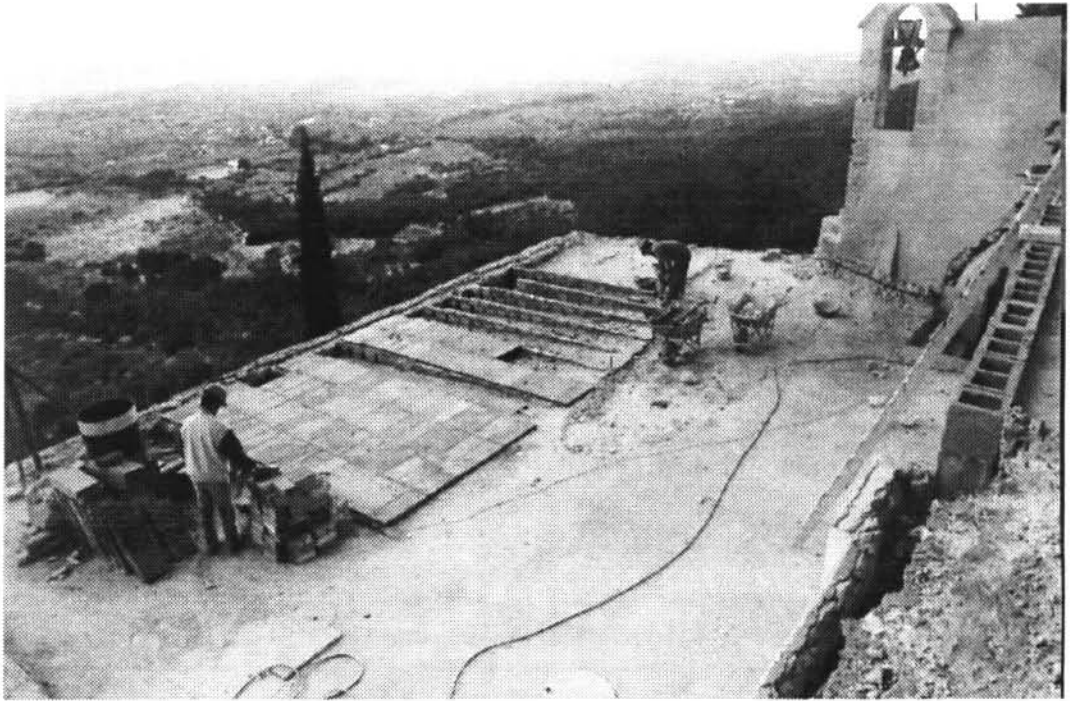
Ja està en marxa la segona fase

- Després de les obres de conservació del Santuari de Gràcia, que es realitzaren l'any passat, a la part de la vivenda el donat (lloc on el moviment de terres dels fonaments havien causat més desperfectes), enguany s'està realitzant la segona part del pa, per tal de consolidar tota l'estructura de l'edifici: vivenda i capella.

Les obres consisteixen a col·locar un cordó de ferro i de formigó al voltant de tota la capella, per si hi ha algun altre moviment de terrenys, no es torni a clivellar.

A més, tapant la coberta de volta del terrat amb peces de test que han fet possible de fer una superfície plana, s'aconsegueix que difícilment es clivelli i així s'evita la possibilitat de goteres que tant mal feien a la volta de l'ermita.

Les obres, sota la direcció de l'arquitecte de Gràcia, D. Sebastià Ga-

mundí, és ben segur que una vegada acabades no desdiran amb el que sempre ha estat aquest lloc de peregrinatge dels llucmajorsers.

Aquestes obres es pensen pagar amb els diners que ha promès el nostre consistori i amb les aportacions d'altres entitats, empreses i particulars, que volen col·laborar

amb la tasca de conservació, cosa que, per mor de la seva antiguitat (data del s. XV) es fa necessària periòdicament.

Per a la gent que vulgui contribuir al pagament de les obres s'ha obert una llibreta a "Sa Nostra" i a "La Caixa", on, de manera nominal o anònima, hom pot ingressar el donatiu. També

s'estan recollint doblers amb les obres de teatre que es representen al T. Recreatiu a càrrec dels distints grups teatrals aficionats de Llucmajor i de s'Arenal.

De l'Ajuntament s'espera que en un curt termini es faci efectiva la seva col·laboració per tal de poder concloure les esmentades obres.

Maria Lar

Boutique

c. Impremta n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel. (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

Maties Garcias, elegit president del Consell Assessor de RTVE a Balears

El llucmajorer, representant del PSM, ha dit que farà una labor de continuïtat per mantenir les actuals emissions de TVE-Balears

Maties Garcias Salvà, llucmajorer de 33 anys i representant del PSM en el Consell Assessor de Radiotelevisió Espanyola a les Illes Balears, ha estat elegit president d'aquest organisme de control de l'empresa pública RTVE. Maties Garcias, que fou el primer director de **Llucmajor de pinte en ample** i regidor de cultura del nostre ajuntament, ha manifestat que treballarà per mantenir la continuïtat de les emissions de TVE dels horabaixes i s'ha mostrat partidari de la creació d'una televisió autonòmica.

En aquest sentit, Garcias s'ha manifestat partidari d'impulsar i mantenir acords, polítics i econòmics, entre el Govern Balear i Ràdio Televisió Espanyola per aconseguir el màxim possible d'hores d'emissió d'informació local en la nostra llengua. Tot i això, no ignora "els problemes polítics que pot suposar el fet que dos partits polítics diferents (PSOE i PP), estiguin al capdavant de RTVE i del Govern Balear".

El nou president del Consell Assessor no entra amb ànim

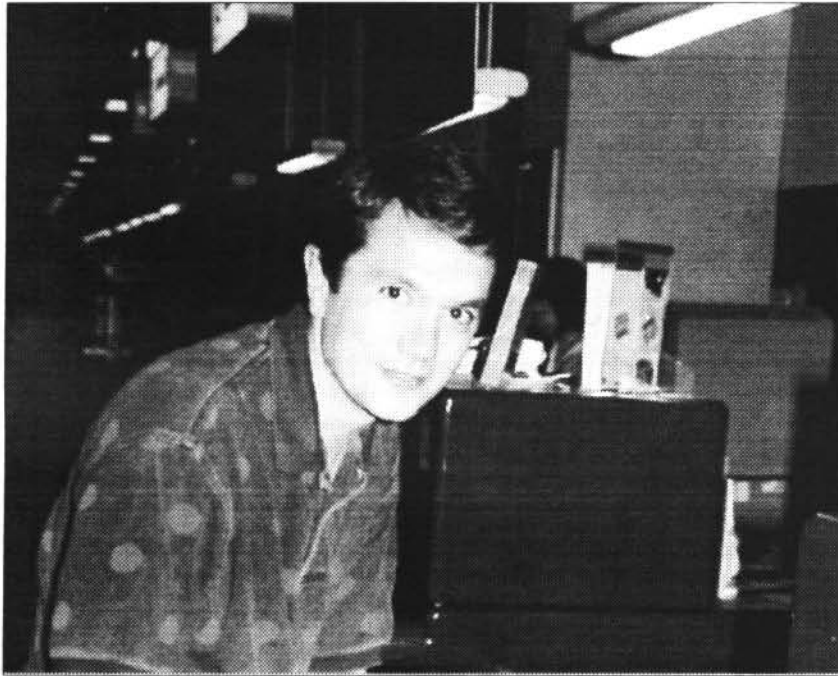

Foto: Nanada Ramon

rupturista: s'ha manifestat partidari de mantenir l'actual programació de TVE-Balears i intentarà que no desaparegui la segona edició de l'Informatiu Balear.

Popular i Unió Mallorca. Garcias ha estat elegit en una estreta votació i ha derrotat, en la segona volta, per set vots a sis, el candidat del PP Joan Forcades, president de la Caixa d'Estalvis de les Balears "Sa Nostra". Garcias i Fordades ocuparan durant un any la presidència i la vicepresidència del Consell Assessor.

Els darrers anys de RTVE a les Balears han estat marcats per les reduccions de personal i pressupost en aquesta empresa, pel tancament de l'emissora Ràdio 4 i per la desaparició dels programes d'entreteniment i generalistes de TVE, així com per la irregularitat en l'horari d'emissió dels informatius.

L'elecció de Maties Garcias és conseqüència de la recomposició de les majories que hi ha hagut a molts d'organismes autonòmics illencs des de la ruptura del pacte entre el Partit

Curriculum

Maties Garcias, casat i amb un fill, és llicenciat en Filosofia i Lletres, secció de Filologia, per la Universitat de Palma, i Master en Periodisme i Comunicació per la UIB. Garcias, que ha estat professor de llengua catalana a diversos instituts de Mallorca, entre els quals el Maria Antònia Salvà de Llucmajor, i ara exerceix de professor a l'Escola Oficial d'Idiomes de Palma, fa una dècada i mitja que es dedica al món de la informació: va ser el primer director d'aquesta revista, **Llucmajor de pinte en ample**, ha estat vocal, durant el període 1985-1986, de l'Associació de la premsa Forana de Mallorca i actualment col·labora, a part de amb la nostra publicació, amb el setmanari **Migjorn**. Militant del PSM, Maties Garcias ha estat tinent de batle de l'Ajuntament de Llucmajor durant l'anterior mandat consistorial i president de la comissió municipal de Cultura.

El Consell Assessor és un organisme consultiu que té la funció de supervisar les emissions de l'ens públic RTVE i encarna el control democràtic que el Parlament de les Balears exerceix sobre la ràdio i la televisió esta-

Profetes a ca seva; poetes a ca nostra

Desgranàvem el sisè dia de les Flors de maig quan el cafè Colon de Plaça es va omplir de manera inusual. No es tractava de la bigarrada concurrència d'un dia de Fires o de Santa Càndida, ni era tampoc la xocolata de la Nit de Nadal. De fet, no es tractava ni tan sols de la consuetudinària afluència dels dies de mercat o dels vespres del parxís.

Per una vegada en la vida el Colon s'havia omplert d'amadors de la poesia que completaven així un períple més o menys centrat en el dia del Llibre ple, com sempre, de rituals ancestrals.

Fou així que un centenar llarg de persones feren cap al cafè més carismàtic de la vila per retre homenatge als joveníssims poetes locals.

Poetes locals que foren capaços de congregar un públic heterogeni. Tan heterogeni com pot esser un públic dispostat a escoltar un divendres a vespre durant una hora i mitja un rosari de poemes i un enfilall de presentacions.

Les presentacions, per cert, al dente. Totes encertadíssimes de la mà i boca d'Antoni Llompарт -mussa inqüestionable de la inqüestionable bohèmia local- que va ser el talent vilatà triat per l'Obra Cultural per tal de fer els honors i il·lustrar i lluir encara més la vetlada. Cal destacar-ne la profusa documentació i les continuades referències a la mitologia col·lectiva -M. Antònia Salvà, Damià Pons, Biel Thomàs, les Joventuts Atà-

Joana Lladó, Miquel Cardell, Miquel Bezares i Sebastià Alzamora llegiren els seus poemes a Lluçmajor (Fotos: C. Julià)

viques...- que feren les delícies de l'auditori.

Auditori repartit entre les otomanes, ple de senyores mudades, rossors escarpides i les ulleres llampants de la nostra jet particular corpresa com mai pel trascendental moment.

Moment certament difícil d'oblidar pel silenci espès, atent; ple de poesia. Inusual; enfora del renou del dòmino, dels retrucs d'escari i dels renecs i bravejades de cafè; del tràfec de la barra i del rebot constant de les cortines de canyeta.

Cortines que no pipellejaren ni un moment sorpreses com estaven del

captament general, de l'atenció gairebé litúrgica, de la solemnitat sacramental que exigia la unció de la vetlada.

Vetlada, per altra banda, perfectament coberta pels mitjans de comunicació locals que desplegaren la plana major de les seves files per tal de donar compte de l'esdeveniment.

Esdeveniment en la qual destaquen les *hetxures* de la Pulitzer local, Coloma Julià, cada vegada més agosarada, més entregada i més directa en les seves instàncies *sur couché*, cosa que féu les delícies dels nostres poètics protagonistes.

ANTÒNIA ISERN

major

ret

Perruqueria unisex

C/ MAJOR, 7 . LLUCMAJOR . ☎ 661359

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi, Carnet... i una extensa gamma de productes de perfumeria

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS**

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

El Cafè Colon resultà un meravellós escenari per a la vetlada poètica.

Protagonistes que -arreglerats darrera una filera de botellins d'aigua i un micro mòbil i assassí que regirà tothom amb uns xiulets esfereïdors- feien la mitja mentre Antoni Llompart en deia tota casta de floretes: que si bones persones, que si dignes veïns, que si mestres excel·lents, que si ciutadans exemplars...

Finalment, passam a presentar-vos els currículums frescs i més o menys apressats que caçarem al vol:

Miquel CARDELL. Lluçmajor, 1958:

Tot i ser ben jove és el més madur. Periodista i locutor. En destacam *Instamàtic, Magazine, TBO*. Entra en antena molt segur. Parla aviat, in-

sinuant les paraules com un poeta-locutor d'al.literacions i eufonies en qui trobam fàcilment les referències a la mitologia local.

Joana LLADÓ.Lluçmajor, 1959:

Molt jove i molt recent. Mestra. En coneixem *El ball*, treball premiat a Tarragona i publicat per Columna. En parla, molt dolça. Creu necessari un aclariment: la temàtica és amorosa; eròtica, no.

Miquel BEZARES.Lluçmajor, 1968:

Molt jove i molt madur. Profe, poeta i narrador. En recomanem *Cos de Calitja, Carnaval, Susanna i l'estranger* i, molt especialment. *Crònica del Des-*

fici. Llegeix amb rudesia, rebrega els versos, els encén amb ritme vacil·lant i compulsiu. Tanmateix, agrada. En resulta un efecte viril i planer.

Sebastià ALZAMORA. Lluçmajor, 1972:

Vergonyosament jove. Inexpert en les dolçors poètiques i les agrors editorials. Estudiant; poeta premiat. En coneixem *Rafel'*; en desitjam *Bicefàlia...* Resta molt pàlid, molt poètic. Un posat que afavoreix molt la tasca de rapsoda que broda de cap a cap. N'explica la motivació luctuosa. Emoció continguda. Teló

Ramon Tous

TALLER MECANICO
NOGUERA
 DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL
 Pedro Noguera Enseñat
 AGENT OFICIAL
ŠKODA
 automòbils
 Taller autoritzat
piva motor s.a.
 C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

FORN DE PA
I
PASTISSERIA
Ca'n Lluç
 Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69
 LLUCMAJOR (Mallorca)

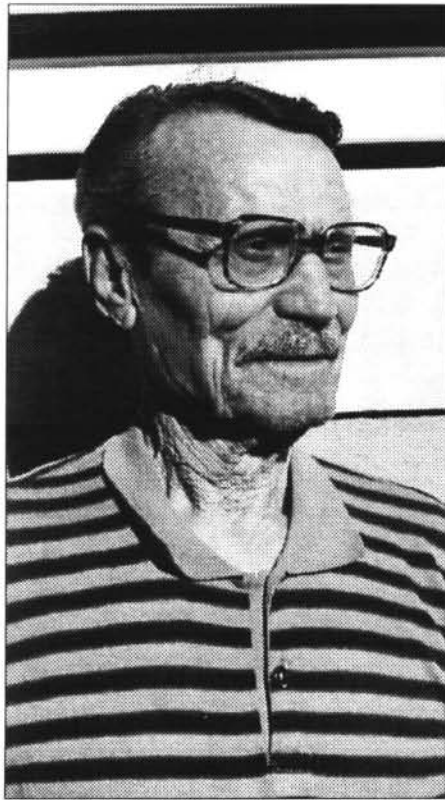
Com veis el nou funcionament del Centre de Salut?

CANDIDA DEL SALTO

Jo crec que quan ens hi acostuem anirà bé. El problema és que ens costa acostumar-nos a les coses noves. De moment la metgesa ha estat encantadora.

I això que estigui obert tota la nit crec que és un gran avantatge.

JOAN DURAN

Molt bé, perquè no m'han baratat el metge. N'hi ha que tenen "crisi" perquè els ho han canviat, i quan un s'avesa a un metge seria millor que no li canviassin.

Des que es va jubilar el metge Rosselló ja el m'han baratat sis vegades. A això no hi ha dret!, i ara que el baraten a tothom a jo no el m'han baratat.

JOAQUIN GALIANO

M'agrada així com està. Anirà molt bé així.

SPORTS
ca'n salom

CORDELLERIA I ESPARDENYERIA

C/ Músic Joan Xamena, 12. Tel. 66 14 84 (Llucmajor)

PERRUQUERIA

FINA

C/ d'Es Vall, 49

Tel. 66 11 58

JERÒNIA NOGUERA

Crec que pot anar bé. Ens hi hem d'acostumar. A ca nostra som tres i tenim tres metges, però me pareix correcte.

Jo només sé el que diuen, però si hi ha un metge tota la nit i tot el dia, així pareix que ha d'anar millor.

MARIA RIGO

Jo trob que no importava canviar tant, i això que a nosaltres ens ha tocat el mateix metge a tots. A qualche casa en tenen dos o tres i això és una animalada.

La gent diu que sino ens agrada el mette el podran tornar canviar, però no sé si serà així.

JOANA SALVÀ

Pareix que ho faran bé, encara que de moment hi ha un traüll molt gros. He vengut dos dies i he estat més d'una hora i mitja.

Si ho fan per millorar, ha d'anar bé de precís.

Sra. Directora:

Agrairíem que publicàssiu aquesta carta a les planes de "Llucmajor de pinte en ample"

El col·lectiu d'alumnes de tall i confecció de l'escola de persones adultes de Llucmajor, volem felicitar l'Ajuntament d'aquest poble, el Ministeri d'Educació i Ciència i la direcció de l'escola per al suport i organització del taller de tall i confecció.

Volem també recalcar la dedicació i l'entusiasme que ens ha sabut transmetre na Jerònia, "sa nostra mestra", fent que siguem molts que repetiguem els cursos per poder treure més profit de les seves ensenyances.

Esperam que el proper mes d'octubre puguem agafar novament el didal, fil i agulles amb les mateixes il·lusions i ànims que hem tengut fins ara.

Molt agràides, les alumnes del taller de tall i confecció.

Festival de Dansa Clàssica

TEATRE RECREATIVU
Lluçmajor

Divendres, 17 de Juny
de 1994
a les 20 h.

TERESETES!

Aprofitau aquesta avinentesa
que vos brinden

"ELS TRES TRANQUILS"

És un obsequi que fan a Lluçmajor

Al Teatre dels Seràfics de Lluçmajor

a les 5 de l'horabaixa

27 de març
24 d'abril

22 de maig
26 de juny (darrer dia)

Viajes
Xaloki, s.a.
G.A.T. 687

FESTES DE SANT JOAN | Sortida: 23 de juny
Tornada: 26 de juny
A CIUTADELLA | Preu: 24.900 pts.

I ara també al **SUPERMERCAT PROHENS** de dilluns a divendres
de les 15'30 a les 17'30 hores
Tel. 12 01 64. LLUCMAJOR

C/ Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 • Fax 26 90 00
S'ARENAL

LA FINESTRA

L'home llop

L'home és un llop per a l'altre home. Deu ser així, i no només en dies de lluna plena. Per confirmar-ho, i si no ho hem tastat per experiència pròpia, basta fer un cop d'ull a les planes dels diaris o a les pantalles del televisor; quedarem esfereïts de la capacitat humana per a la destrucció mútua. Tant hi tenim la mà trencada, en aquest exercici -i ofici- de matar que la memòria d'una tal dedicació sanguinària es perd dins les albors de la història més remota. No debades, el Gènesi -capçal del nostre llibre mitològic, la Bíblia- ja explica com Caïm, en temps primer, va occir Abel, son germà, a cops d'ossamenta i, com qui diu, a les portes del paradís. Vet aquí els nostres orígens.

Ja sia per entreteniment evasiu -un film, una novel·la, una rondalla...-, ja sia per fonament de la memòria col·lectiva -un llibre d'història, una biografia exemplar, un relat llegendari...- l'home posa una filera de cadàvers sobre la taula quan relata i pensa qui és, d'on ve i -ailas- cap on va. I la dona? Isabel la Catòlica, Agustina d'Aragó, Golda Meyer, Margaret Thatcher... deuen ser algunes de les que també han fet, tant o més que l'amor, la pura i dura guerra.

Mentrestant, cada dia aprenem nous topònims encadenats per horror que comparteixen. No cal recórrer a la memòria històrica més o menys antiga per fer-ne una garba ben atepida, sinó que l'estrictament present ja ens forneix d'un ben destacat muscu dels horrors: Sud-Àfrica, l'Ulser, Palestina, Euscadi i voltants, Somàlia, els Balcans, Sudan, Rwanda i Burundi...

Rera cada sagnia, de vegades hi ha una bandera venerable (la llibertat, la independència, la justícia, la igualtat, els drets dels perseguits...) i de vegades una altra d'aquelles més execrables i poc nobles (la dictadura, la revenja, l'espòli, l'imperialisme, l'explotació...). moltes bones excuses massa sovint deixen un rastre tenebrós, però també l'oprobri tiny de dol el planeta.

Si vols la pau, prepara la guerra. Altra volta els clàssics. Tanmateix, contra aquests fets bel·licistes, també hi ha qui hi planta cara. Fa dies, a la vila, unes monges evacuades de Rwanda feien cinc cèntims de la situació convulsa de l'Àfrica negra. Altres vegades sabem de metges d'arreu del món que curen i salven allà on més falta fan. També sabem que hi ha joves que desafien lleis i situacions establertes i que es fan bé objectors, bé insubmisos. Són mostres d'allò que -encara- s'anomena solidaritat, una espècie moral per sort no del tot extingida. Convé pensar-hi.

Macià Garcias

Horaris i joves

No emprenyem, hi hauna tendència com a mínim irritant a dir estupideses, gratuïtats, paternalismes i teories absurdes sobre els joves. Sociologia barata de suplement dominical: generació X, generació perduda, generació idiota. Publicitat subnormalitzadora (només comparable a l'adreçada a les mestresses de casa): cotxes joves, roba jove, begudes joves, pel·lícules joves, merda jove. Els joves no es mouen: rebel·lau-vos d'una vegada, diuen personatges des dels seus àtics de tres-cents metres quadrats, recordant que un dia van participar en una manifestació. Qui són els joves, on es troben, què diuen, què fan, on van, quina cara posen, de què parlen quan parlen d'amor, de sexe, d'ideologia, de diners, de droga, dels pares, de la pàtria, del món. Els joves de dreta i els joves de dreta i aquells joves d'esquerra i aquells altres encara. Els joves que treballen i els que estan aturats i els que estudien i els que van a files i els que es fan insubmissos. Debats sobre els joves, tesis sobre els joves, articles sobre els joves, llibres, seminaris, discursos, enquestes, aproximacions pedants i supèrflues. El jove que acaba d'omplir el qüestionari i l'imprès de matrícula i la sol·licitud i la tarjeta i el jove que només vol apurar aquesta cervesa, collons, fés preguntes a un altre.

Retrat del jove com a imbècil: el jove s'autodestruïx, i ho fa de nit. Demagògia i més demagògia, fantasia, paternalisme fatxa, paper brut, boques grans i groques i pudentes que parlen, que teoritzen, que acusen, que es diuen pares de tots els joves perquè ells mai no han estat ni joves ni pares, imatges amb cadires de rodes i veus gangoses: *-todos mis amigos murieron, cop d'efecte, plora, extremeix-te, perdut*. A la DGT, *coche* rima estúpidament amb *noche*. Les nits de l'alcohol, de la màquina, el bakalo, o bé del porro o de la pastilla o de la retina o de l'auto-agressió i l'auto-extinció, auto-mutilació, autolobotomització: els joves fan això de nit, cal impedir-ho, cal posar horaris, cal oblidar la llibertat individual, cal negar que la nit

tenia gràcia precisament perquè no tenia horaris, cal pensar que el personal conduirà millor a les dues que a les quatre, cal que els pobres veïns puguin dormir bé després de fer feina i creure aplicadament el que ha dit la tele, cal que els al.lots -ni de Lluçmajor ni d'enlloc- no puguin fer sonar els seus instruments, els seus grups, la seva música del dimoni, cal que s'ens

emborratxin i se'ns podreixin i se'ns morin de dia, escoltant sarsuela, si pot ser.

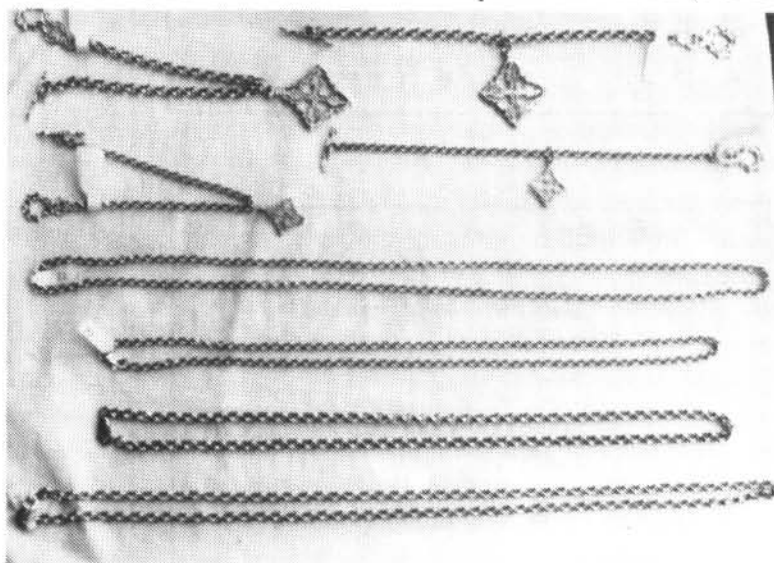
(Però no hauríeu d'oblidar, senyors meus, benèvolos i benvolguts i savis i rectes senyors, que per l'única cosa que serveixen els horaris és per a no respectar-los)

Sebastià Alzamora

FABRICA DE JOIERIA GARAU (Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

Especial Noces, Comunion i Naixements

30 % de descompte:

<i>Granets</i>	<i>Polseres mallorquines</i>
<i>Cordoncillos</i>	<i>Arracades</i>
<i>Aros</i>	<i>etc., etc.</i>

NOVETAT ESPECIAL:

Fotos gravades en plaques d'or

C/ Born, 29 - Tel. 66 04 03 LLUCMAJOR

XERRADES DE CAFÈ

Eleccions europees

- Altra vegada eleccions!
- Allò que és bo és que no sé qui he de votar...
- Ni jo tampoc, perquè me pareix que aquestes eleccions europees, que es diuen, no van per nosaltres.
- Sí, home, com que pertanyen a la Comunitat Europea, hem d'elegir els qui ens han de representar al Parlament Europeu.
- Però, no els han de triar d'un partit polític? Idò que quedin els que ja tenim ara, i fora més despeses i confondre la gent.
- Però com que cada cert temps els han de renovar...
- I com podem saber quin polític és més bo per defensar els nostres interessos al Parlament Europeu?
- La propaganda que ens faran, ben aviat ens ho dirà.
- O estarem més confosos, perquè tots ens diran el mateix.
- O tot el contrari, que serà pitjor.
- Diuen que si els socialistes perden les europees, aviat en convocaran unes altres per veure si els volem o no al govern espanyol.
- Idò, sí que en menjarem, d'eleccions!
- Ja veureu que seran pocs els que aniran a votar.
- Ni pocs ni molts, els de sempre...
- Per mi, i crec que per a tot el poble, les eleccions que més interessin són les municipals.
- Sí aquestes que ens plantegen els problemes del poble i les seves solucions.
- Com el Polígon industrial.

- O la perllongació de la Ronda Ponent.
- O l'acabament del Passeig de Miramar, a s'Arenal.
- O el problema del trànsit i aparcament de cotxes.
- El que és trist és que moltes vegades les coses que més ens afecten les decideixen sense consultar-nos.
- És que haurien de fer eleccions cada dos per tres...
- Però es podria fer amb aquestes, perquè ara, el que ens han fet amb el canvi de metge de la Seguretat social no té nom.
- Sí, en té un: Desorganització.
- I això que ens anunciaren la reforma del Centre Sanitari, i estam més malament que abans.
- Sí, canvi de metge sense avisar i les cites prèvies més llargues que mai.
- Tal vegada els parlamentaris europeus ens ho podran abodar, tot això.
- Sí, per ventura ens pagaran els deutes que tenim a l'Ajuntament.
- Idò el que és millor serà votar-ne un que sàpiga demanar molt i no donar res.
- Sí, una espècie de capellonet.
- Ara que ho dius, en Moran i en matutes en tenen cara.
- Idò els votarem a tots dos...

Un que escoltava

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
 Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
 Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

CAMISOTES
 XANDALLS

PLAÇA 18
 serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
 07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
 TELÈFON 66 04 22

De noms i de llocs (XVI)

Son Albertí

Per fer l'entrevista de son Albertí ens hem dirigit a l'amo Antoni Cardell i Ordines i a la seva dona Andreva Maimó i Vicens i al seu fill Antoni.

L'amo Antoni va néixer a Lluçmajor dia 9 d'Agost de 1911. És propietari d'una finca veïnada anomenada son Mateu de ses Rotes i des de petit va trescar per tots aquests indrets, la qual cosa fa que coneixi molt bé tota aquesta contrada.

El seu fill Antoni també coneix molt bé son Albertí per haver-hi fet feina uns quants anys.

Amb tots ells hem passat unes hores molt agradables. Tant l'amo Antoni com la seva dona ens han demostrat estimar molt aquesta terra nostra de la Marina Lluçmajorera.

-Què ens podríeu contar de vos i dels redols de per aquí?

-El padrí del meu padrí era de cas Ferreret, és una finca que es troba devora can Cameta i son Catany. En aquest repadrí li deien es Ferreret perquè feia de ferrer i era d'estatura baixa. Quan el meu padrí va morir, mon pare va rebre la llegítima. A s'Aranjassa també teníem dues quarterades i mitja a devora on hi ha l'església, a les primeres cases que tenen unes oliveres.

Allà hi anàvem a tomar ametles i també hi romaníem un vespre.

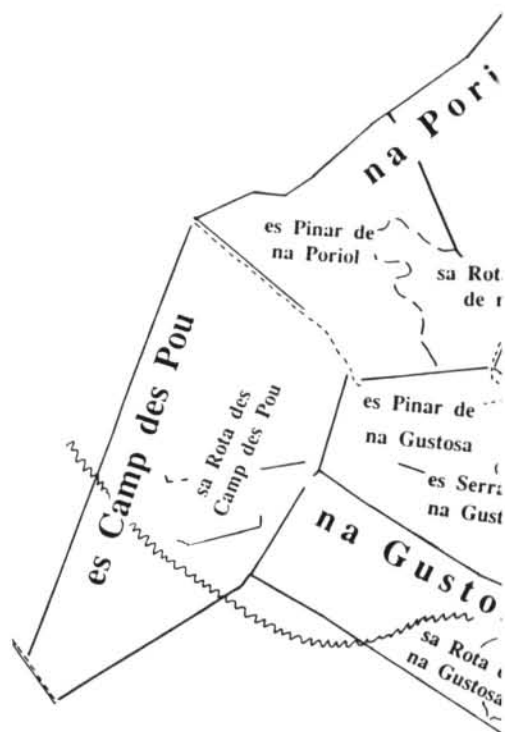
Ses Pedreres Velles i can Quel Mateu eren llegítimes de son Albertí. El nom de les Pedreres és antic perquè fa moltíssim de temps que hi treuen marès. Can Masset Nou també era una llegítima i s'ho varen repartir els de son Mateu i els de can Masset i posaren can Masset Nou o també conegut com a can Verdigo.

-Sabeu els noms des sementers de son Albertí i d'on vénen?

-Hi ha es Camp des Pou, encara que no sé perquè li diuen així ja que no n'hi he vist cap mai, llavors hi ha na Poriol que tampoc sé perquè li diuen, na Gustosa, sa Cisterneta que és el millor, es Camp de s'Aljub on hi ha un aljub molt vell fet de pedres i amb volta, situat damunt es turó, na Poriol o s'Ametlerar on hi ha ametlers que tenen deu anys. Na Bea que té un xaragall molt bo, ses Fonts Fresques, no sé perquè s'ho diuen, s'hi troben es Torrent de son Coll i es de son Albertí, però és un sementer mare.

-Des xots de per aquí que ens podríeu dir?

-Es xots de sa Marina fins debes es Pedregar, diuen que són de carn més bona. Record que un de Bunyola, amic

Son Albertí (Fotos: C. Julià)

Antoni Cardell i Andreeva Maimó

meu, me deia que es xots de sa muntanya donaven un vuitanta i aquí es bons normalment donen vuitanta vuit i vuitanta nou. N'hi ha que diuen que el gust des xots varia d'una zona a s'altra.

-Teníeu rotes a dins son Albertí?

-Sí, mon pare n'hi tenia.

Els roters eren propietaris de finques veïnades. N'hi teníem nosaltres, els de son Mateu, els de ses Pedreres Velles, i podria ser que els de son Servereta. Pot ser que això expliqui la manca de barraques de roter.

Cada roter tenia quatre rotes: una per guaret, una per civada, una per blat i una per pastura que se la quedava l'amo. Es guaret l'haviem de fer nosaltres.

Donava les rotes l'amo en Joan de son Albertí, es padrí d'en Puig "des Sifons", crec que de llinatge era Manresa.

De cada sis garbes, una era per l'amo. La marcava amb un brot de mata. Les altres, els roters se les emportaven amb el carro cadascú a ca seva.

Nosaltres en teníem una a sa Cistermeta, una al Camp de s'Aljub, una a na Poriol i una altra al Camp des Pou i a na Gustosa. A aquestes dues darreres hi sembràvem el mateix.

-Creis que té solució el problema del camp?

-El camp és mort. Tal vegada hauríem de tornar a ell i cuidar-lo. Vos contaré una anècdota, ja fa molt de temps que vaig anar a tomar ametles a Solle-ric i el qui ho duia era un de Felanitx, li deien l'amo en Pere Sala, i un any quan ens havia de pagar va dir: Vendré les ametles, així vos podré pagar. Vengué un camió de Felanitx i en va carregar cent cinquanta estòlics, record que les

posava a dins sacs de bessó d'un estòlic i mig. Quan va haver fuit es camió ens va dir: Enguany me faré ric. Venia ses ametles a devuit duros s'estòlic, en aquell temps solien anar a nou i deu duros. De cada tres sacs n'hi havia un per ell, això pagant els jornals dels homes a cinc pessetes i dues pessetes per manteniment. Cada home li costava set pessetes. Ara allò que es cull no basta ni per pagar es manteniment dels homes. Això vos ho diu tot.

-Per acabar, hi ha alguna anècdota que ens poguéssiu contar?

-Una vegada ja fa més de vint anys, record que nosaltres fèiem foc en es forn i n'Antoni manava el tractor vàrem veure un avió militar que donava voltes per damunt noltros i feia un renou molt raro. Jo vaig dir: Aquest avió caurà!, encara no ho havia dit quan brumm, pareixia que es pegava foc, però era que quan va caure ho va fer sense el tren d'aterratge i va fer una polseguera impressionant. Vaig agafar sa bicicleta i quan vaig arribar ja hi havia en Miquel "Xerafi" i el meu fill Antoni. El pilot era un capità i el duguérem al Cap Blanc per telefonar. Encara no havia partit quan altres avions ja el cercaven i donaven voltes per tot, fins i tot va venir un helicòpter.

Una altra vegada en vaig veure aterrar un a dins Solleric. Aquest se va posar, no va caure, havia acabat sa benzina, els pilots eren un home i una dona. Era un dia de molt de vent i varen haver de fermar l'avioneta.

C. Calviño
F. Capellà
A. Ginard
F. Jaume
F. Mut

**ESPORTS
LLOMPART**
Espardenyeria

GRAN VARIETAT
D' ESPARDENYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

C/. Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

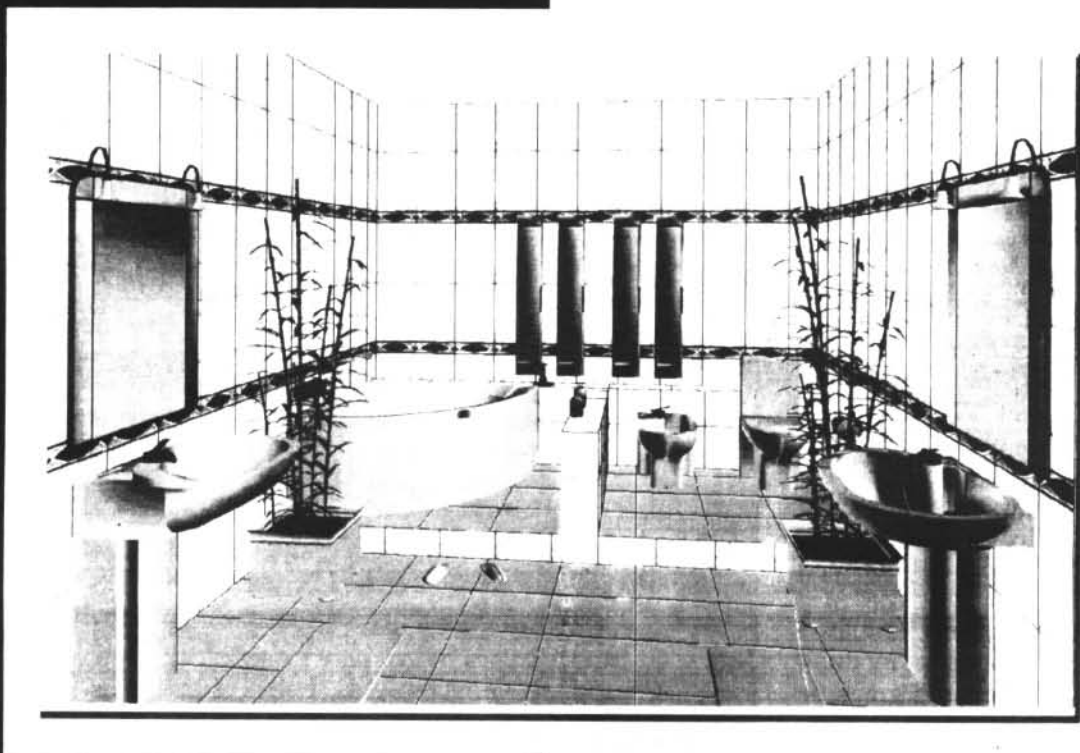

LLENCERIA
Llaços i Botons
MERCERIA

PERFUMERIA
REGALS
CONFECCIÓ

C/ Major, 101 - Tel. 12 01 34 (Llucmajor)

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

ROCA

DIBA DISSENY
INTREGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la
vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

Gent de la Vila

Toni Catany exposa l'Obscura Memòria

Des del 26 de maig i fins a mitjan juliol el Centre de Cultura "Sa Nostra" és escenari de la darrera exposició de Toni Catany, estrenada a Palma.

Toni Catany és un llucmajorer que viu a Barcelona des del 1960 i des del 1967, quan va realitzar un reportatge per a "La Vanguardia" sobre Menorca, Eivissa i Formentera, es dedica íntegrament a la fotografia; en són testimoni les seves exposicions arreu del món: Amsterdam,

París, Toulouse, Londres, Suïssa, Grècia, Alemanya, Madrid, Tunis, Nova Zelanda, Japó, Barcelona, Palma...

L'exposició, de tons grisos i liles ens suggereix tota la nostàlgia i el misteri del passat de la nostra història; perquè això és el que ens ha volgut transmetre l'autor, preocupat sempre pel pas del temps i per saber-nos fer còmplices de la màgia de les seves, sempre, belles imatges.

-Per què has fet aquesta exposició i quina relació té amb l'anterior "La meva Mediterrània"?

-A "La Mediterrània" ja apareixien imatges de restes arqueològiques. Des del 67 vaig començar a fer fotos per Egipte i Israel, just quan s'havia acabat la guerra dels 6 dies i, des de llavors, cada vegada m'interessava més conèixer les arrels de la nostra cultura. "La Mediterrània" era una selecció de fotos fetes durant molts d'anys.

Degut a aquesta exposició me convidaren a anar a Líbia i allà me vaig trobar amb unes ruïnes extraordinàries, amb unes ciutats molt ben conservades: Sàbrata, Leptis Magna... estudiades per tots els arquitectes. Allà vaig fer moltíssimes fotografies.

Va ser quan em va sortir la idea de fer un treball sobre les ruïnes. Totes les fotos les he anat a fer a posta per a aquesta exposició.

Les ruïnes són l'únic que queda del nostre passat

-Quin diries que és el tema central i quins són els llocs elegits d'aquesta "Obscura Memòria"?

-El tema és el fet que a mi això de les ruïnes m'agrada. Hauria pogut pensar en el paisatge general, en la gent; hagués pogut retratar diferents ètnies... però vaig pensar en les ruïnes com les nostres arrels històriques, i això és l'únic que queda del nostre passat. També queden llibres, però el que realment se veu són les ruïnes.

Per a mi és una obsessió el pas del

temps. A totes les meves fotos es deixa veure aquest pas.

Els llocs elegits són les ruïnes de Líbia, Tunísia, Egipte, Jordània, Síria, Grècia, Turquia, El Marroc i algunes coses d'Itàlia. Hi manca Líban... m'hauria agradat retratar el temps de Balbeg. Tampoc no hi és Algèria, perquè quan hi havia d'anar començaven a matar turistes i jo no estava disposat a arriscar-me.

Amb les fotos intent suggerir i provocar sentiments

-Es diu "Obscura Memòria" per qualche motiu especial?

-Perquè és un títol poètic i suggerent. És el que intent fer amb les fotos: suggerir i provocar sentiments sense necessitat de paraules.

-Vas utilitzar alguna tècnica es-

pecial per fer aquestes fotografies?

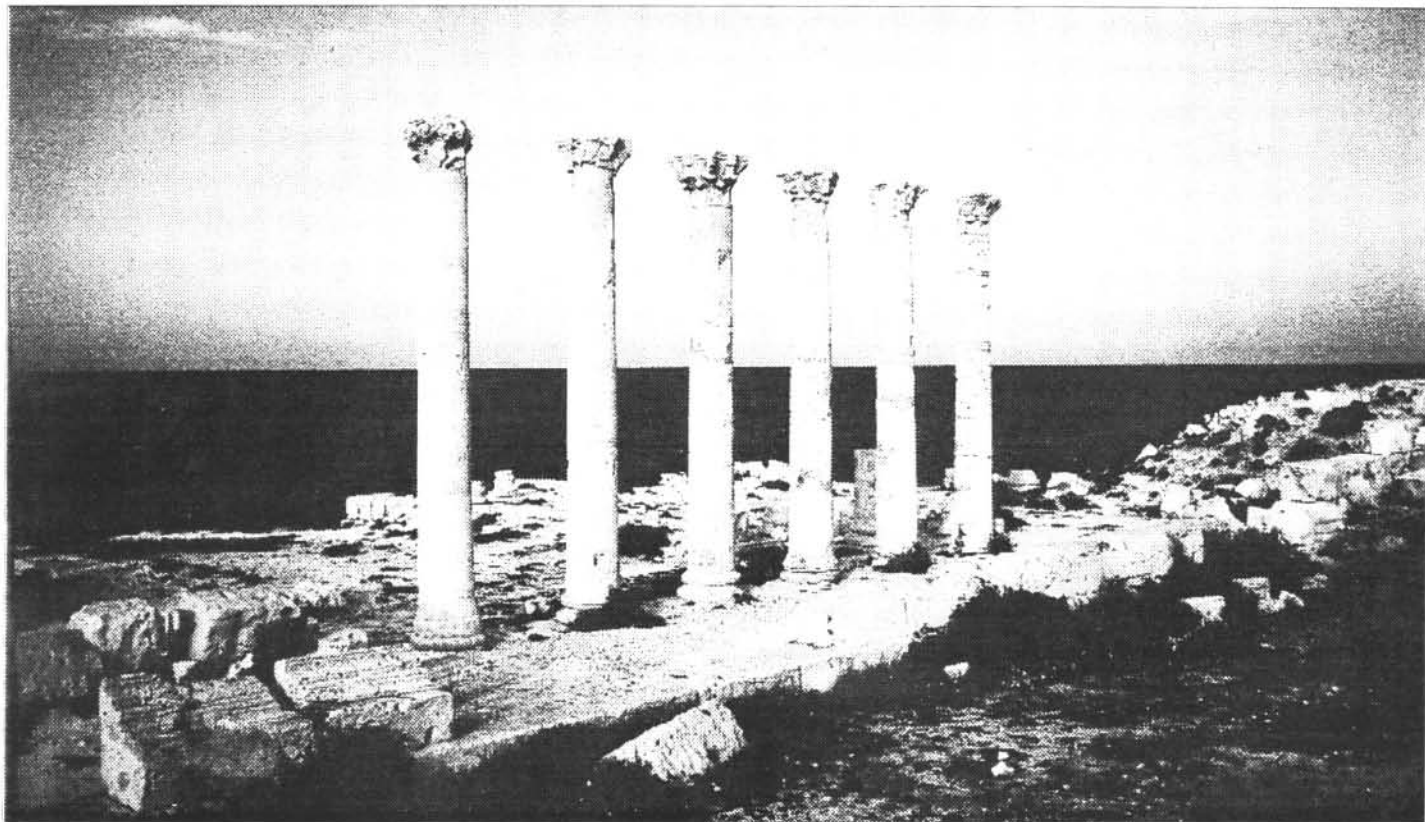
-Vaig utilitzar un material bastant nou de tipus Polaroid, de revelat instantani, molt delicat; algunes vegades la pel·lícula amb el contacte dels dits es desfeia... Però aquest sistema em donava una gamma de grisos i negres molt especial, proporcionava a les fotografies l'aspecte que jo els volia donar i això no ho aconseguia amb un altre material.

-Quines altres tècniques has experimentat durant la teva trajectòria fotogràfica?

-Per a cada tema que tract vull aconseguir uns resultats determinats. Això s'aconsegueix mitjançant una tècnica determinada. De totes les tècniques elegesc la més adequada per a allò que vull aconseguir. No sóc especialista en tècniques. Convé conèixer-ho tot i llavors utilitzar el que mi-

Foto: C. Julià

Sàbrata (Foto: Toni Catany)

llor vagi. Hi ha una gran quantitat de papers per triar el que convengui.

Fa temps vaig experimentar la segona tècnica que hi va haver en fotografia: els calotips; eren uns procediments que s'havien oblidat.

No segueix corrents determinats

-Emmarcaries la teva tasca dins un corrent determinat o consideres que vas per lliure?

-No sé si hi ha corrents determinats. Segurament hi ha modes. Jo record que companys fotògrafs, una època determinada, feien fotografia nocturna perquè estava de moda. Jo faig el que me surt. De vegades, determinades vivències m'indiquen el que m'agradaria fer i llavors ho faig, però sense influències. Segurament hi ha coses que m'influeixen de l'exterior, però el que realment faig és producte d'una reflexió.

-I a partir d'ara, què?

-No ho tenc gaire clar, però és molt possible que faci retrats. És evident que he retratat a molta gent però per encàrrec. Ara ja hauria de triar la persona determinada. Es trac-

ta d'un treball lent, perquè no sempre trobes persones determinades.

L'important és que en Toni Catany continuarà la seva dedicació quasi absoluta a la fotografia, una dedicació iniciada quan tenia 6 o 7 anys amb una maquineteta de fira del Ram que no retratava ni feia res, i que molt aviat va haver de ser substituïda per una altra i més tard per un curset per correspondència... fins

arribar a aquesta darrera exposició estrenada a Palma i que viatjarà per diferents ciutats de l'Estat Espanyol, acompanyada d'un llibre-catàleg amb 98 imatges sense cap text, la qual cosa garanteix la pervivència de l'obra artística d'aquest "Obscura Memòria".

Coloma Julià

Quaderns del fum major

Pluralitats virtuals i star system (o Zapping a l'Olimp)

Ho faig per descansar, quan m'agradaria submergir el cervell en una mena de bany tebi, vagarós, passant l'atenció, superficialment d'aquí a allà sense fixar-m'hi gaire. Sintonitz la Tv local, davall el volum, pos un disc i a vegades també fulleig algun paper endarrerit.

Ara, les colors melòdiques de l'Àfrica islàmica amb una punta de blues mestís d'amèrica de Touré Kunda y Ry Cooder em fan companyia mentre a la pantalla muda balla una flamenca abillada amb farbalans -perfalans- morats. Quan torn a mirar la pantalla que dona realitat hertziana a la vida local, l'han substituït els membres d'una agrupació de ball de bot andalusí, molt *coros i danzas*, ells i elles, de blanc amb lunars vermells, ballen fandangos o sevillanes. Pot ser sense l'elegància ancestral dels sevillans i sevillanes que he vist ballar, de paisà, a les discoteques o dins la nit estival dels suburbials "polígons de Llevant" de la ciutat de Sevilla, però ballen.

No puc deixar de veure-hi els tics d'una cultura forastera, que és la que, històricament, ens han volgut imposar com a pròpia, *comuna de tots els espanyols*, a cop de prohibicions i imposicions, d'autoodi fomentat. Però dels primes *flamencos* que ballaven i cantaven a jornal als *tablaos* de la Mallorca de finals dels anys 60, vaig aprendre de copsar la riquesa, la bella fondària d'aquesta música que és viva i evoluciona amb la seguretat de tenir, ferma, ancestral, la soca arrelada en la identitat d'un poble. Un poble amb qui compartim genealogia i àmbit al sud-oest de la Mediterrània. I també, amb molts dels seus, la vida sobre aquest territori llucmajorer i insular.

No ens ha de sorprendre -i hem de respectar- que, en el tràngol de desarrelament que suposa l'emigració, vulguin servir memòria d'una identitat col·lectiva, d'unes arrels que

els recorden d'on vénen i, d'alguna manera, qui són.

Un gran respecte i el reconeixement d'un fet: una tercera part dels habitants de Mallorca procedeixen del Sud d'Espanya. Però, al mateix temps, deixar clara la diferència radical que separa el respecte del sotmetiment. Perquè tot respecte ha d'anar i tornar, com el moviment d'una serra. I en nom d'aquest respecte mutu, que ells han de poder entendre des del seu sentiment per les seves arrels, convidar-los activament a integrar-se en el projecte d'una Mallorca de tots, d'una Mallorca on els mallorquins antics no siem desarrelats, condemnats a l'exili interior, a veure i consentir la desaparició de les nostres pròpies arrels nacionals i culturals: entre elles, la llengua com a riquesa i referència essencial, convidar-los a assumir com a propi el nostre projecte de supervivència cultural i nacional. Que no sien vehicle de l'assassinat d'una cultura assumint uns privilegis que es basen en la nostra discriminació: en aquest punt no podem flueixejar, ja que de l'actitud dels mallorquins vells dependrà en bona mesura la que adopti la majoria dels nous mallorquins.

I, també aquí, els que detenten el poder ténen una responsabilitat essencial, tot i que no sempre, quasi mai, n'estan a l'alçada. Els mitjans de comunicació i l'escola en la nostra llengua com a eina i garantia d'aquest projecte integrador són qüestions pendents després de quasi vint anys de transició política cap a una democràcia que encara no ho és igual per a tothom. Com segueixen pendents actituds de difusió social d'aquest projecte per part de grups d'interessos polítics que només pensen en la Santa Bàrbara de *lo nostro* quan trona campanya electoral.

Tot i la complexa problemàtica que aquest fenomen implica, als Estats Units hi podem trobar traces

d'un projecte de país que assumeix la pluralitat ètnica i cultural: tots ho hem vist a les pantalles, italians que conserven la llengua en família, i grups de tradicions, però que es consideren italoamericans i han fet de l'anglès el seu idioma social, xinesos que participen a festes folklòriques, però sense renunciar al significat d'ésser americans.

No ens ha de sorprendre, doncs, que els immigrants no vulguin perdre la memòria de l'origen: però a ells no els ha de sorprendre que nosaltres no vulguem veure desaparèixer la nostra cultura. Que vagin els polítics a captar vots a la Feria d'Abril de Ciutat: però que només hi destinin un pressupost proporcional -segons clares prioritats polítiques- al que destinen a recuperar les senyes d'identitat col·lectiva que hem anat bastint sobre aquesta terra d'ençà que arribaren, fa set segles, els nostres avantpassats catalans.

Tots els observadors i estudiosos coincideixen en un diagnòstic: les noves tecnologies, l'evolució d'un sistema social dominant capitalista i expansiu -imperialista- dibuixen l'evolució cap a un món on les distintes cultures compartiran molts de trets, en una universalització cultural. Al mateix temps, a l'interior de cada societat, la realitat esdevindrà més plural que mai, amb distints grups d'afinitat, distintes preferències, ideologies, distintes llengües d'origen.

Saber aixecar un projecte de convivència que garanteixi la supervivència dels trets fonamentals que ens han fet mallorquins és el repte. Aquestes són les cartes que hi ha damunt la taula.

Tant com s'escampa pel món la idea ecologista, el convenciment que la pluralitat genètica és un tresor que tenim el deure de conservar per les

generacions futures, com tenim el deure de deixar-los un món habitable, s'escampa arreu aquesta idea favorable a la pluralitat cultural, al dret -i la conveniència- de sobreviure per a les distintes cultures que són el fonament d'aquesta diversitat sobre la qual podem aixecar una convivència més oberta. Tant com el dret de sobreviure, i de tenir fills, tenim el dret i el deure de transmetre'ls aquest patrimoni multicolor del viure des de la

diferència.

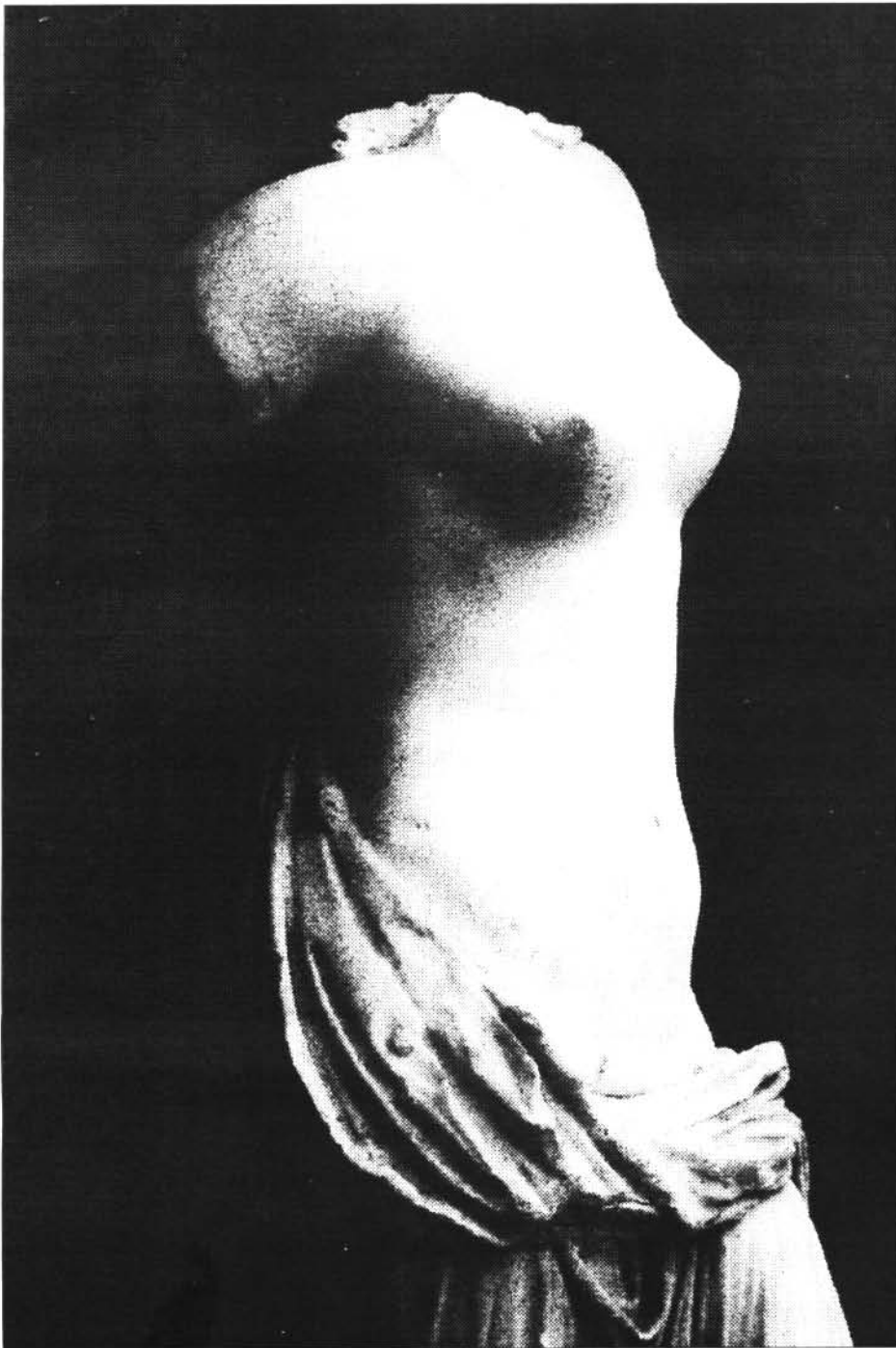
Part damunt els potencials i efectivitats benèvols de la cultura mundial, basada en les comunicacions instantànies, es manifesta la tendència, que els mitjans de comunicació permeten i fomenten a la pràctica, cap a la homogeneïtzació: a fer-nos a tots iguals, consumidors aviciats i passius, ciutadans perduts dins un món

de somnis que són incitacions al consum: si no tens una moto enorme amb una rossa opulenta -o un ros musculós- no seràs ningú, ens diuen: és la base moral de la cultura de l'enriquiment fora manies, l'explotació salvatge i la competència inhumana.

Com trobar una referència que ens permeti individualitzar-nos en aquesta selva d'incitacions i manipulacions? La memòria de la particularitat ens pot ajudar: cada família té la seva cultura: la llegenda de l'oncle mort a tal guerra, de l'avantpassat que va fer les amèriques, de l'avi gloriós... o jugador, futbolista, notari... També cada petit grup de convivència, cada poble, té el seu grapat de signes d'identitat que fermenten en el subsòl de la memòria comuna: el batle Mut, en Pere de Son Gall, la poetessa, l'ancestral temor als pirates, en Durí... Com, a un nivell superior, la memòria de Mallorca, o la llengua que ens agermana amb principatins i valencians i ens parla d'una història comuna, de la nació que som, o podem ésser, o no deixar d'ésser...

Una cultura de poble, que cal distingir del localisme panxacontent i mestretites que es mira el llombrígol pensant que més enllà no hi ha res, que es tracta del centre del món. Aquesta seria la meua proposta. Una memòria que ens lliga a aquells amb qui compartim l'àmbit físic del viure, el carrer i la plaça, un paisatge esdevingut camp de batalla de l'especulació i els impostos municipals...

Mentre faig zàpping mental, de disgressió en disgressió, a la pantalla local hi apareix un home, jove i negre: de viva veu ens conta la tragèdia de Burundi: és el recordatori de com és de petit el món, de com els camins s'hi encreuen i ningú és massa enfora de res: és la veu viva, real, d'aquestes imatges esfereïdores de cadàvers amuntegats a rius, a carrers, entre les bicicletes i el bolic e la fugida desesperada. Ens ve a recordar, pot ser, com el nostre benestar en crisi, es fonamenta en la pobresa dels veïnats, de la mateixa manera que la invasió

Tors d'Afrodita. Museu d'Efes. (Foto: " T. Catany)

colonial d'Àfrica, les fronteres i moviments de població dissenyats a un gabinet europeu -o els contemporanis negocis armamentistes- són també a darrera la tragèdia televisada.

Ens ho podrien recordar igualment els avions i vaixells de l'OTAN que maniobren per l'Illa: som a la frontera amb un Magrib que s'esqueixa, amb un gemec i un clam que són l'eco del festival multicolor del Nord que pot ser protegida més el seu futur despenent en la solidaritat responsable el que despèn en tecnologies de la mort.

Mentre, però, l'home d'Àfrica conta a Lluçmajor la seva passió personal de la passió del seu poble: ens ho conta per la pantalla, on Lluçmajor cerca veure's, pot ser perquè hem tancat en fort massa portes i ja no coneixem el veïnat, i, mentre s'apaga la

cultura de carrer -d'agrenar la carretera, prendre la fresca, anar a veure la vànova que ha acabat la madona de son...- cercam de reconèixer-nos en l'espai que el món d'avui ens presenta com a més real, el de la pantalla que ha introduït una plaça pública al nostre lleure, als nostres aiguavessos íntims. Un lloc on trobar-nos i existir, una equació delicada i enigmàtica entre l'encontre i el desencontre.

No sé si, atents a la pantalla, haurem sentit l'estrèpit del tro. Diuen que el primer va treure els nostres pares al carrer, alarmats per l'estrèpit i el tremolor de vidres. Ara, que també tenim l'orella contaminada de renous i les campanes han esdevingut inaudibles, tal vegada ni ens n'hem adonat. Era, així i tot, una detonació simbòlica: la darrera tronada dels canons del

Cap Blanc. Els *Vickers* 305 i 152'4 que desembarcaren a s'Estanyol els anys cinquanta procediments del cuirassat Jaume I, enfonsat durant la Guerra de l'Alzamiento, o, abans, els *González Ruano*, han viscut així el seu ocàs, sense haver servit, afortunadament més que per espantar ocellam, proporcionar una mili tranquil·la a un grapat d'home, o donar lloc a excursions ciclistes escolars. Són, ho eren fa temps, arqueologia militar. Esdevendran, amb el temps, arqueologia de la memòria, record exaltat d'un nin que s'hi imaginà, com Errol Flynn, combatent pirates de llegenda.

Amb aquestes, al zapping de la pantalla s'hi han succeït una senyora cridant desafortada una cançó tropicaloide: *Magdalena, Magdalena*, acompanyada per un organet-orquestra

Apamea. Siria.
(Foto: T. Catany)

mentre la tercera edat balla com adolescents que s'estrenen, inconscient de com la pantalla pot convertir el personal en públic, l'habitual en caricatura d'ell mateix. Després, un empresari local rifant premis davant una brasilera tòpica, despitrellada i càrnica, i, encara, un espectacle -d'aquests que acaben amb un polític local repartint plaques. Deu ser una de les formes de cultura popular d'aquesta època de crepuscles i metamorfosis accelerades, pens mentre apuj el volum per poder sentir com la prosecta cantant interpreta amb convicció, i amb la indubtable complicitat de l'audiència en viu, una esqueixada copla amb regust de tragèdia marginal i moral de posguerra: *Yo soy la otra, la otra*. Quan hi torn, és Na Paquita Brassete -supòs que és un malnom enganxat a la memòria,

però així és la meua memòria- recita uns versos tòpicament andalusistes que em tornen a la memòria aquell rapsoda de la meua infantesa... Don Toni Munar? no ho sé cert: en record vagament la fesomia, la veu fonda i el gest grandiloqüent amb que recitava poemes de florilegi pemanià, amb tòpica dicció andalusa de sainet, desgranant tragèdies règies i apologies taurines... només un eco, una imatge d'una festa a un pis a plaça, d'algun acte consistorial, que una pluja o el record d'una pluja se'n du, perquè encitava la llavor d'un pensament sobre el robatori de la memòria, la imposició de models culturals espanyolistes, quan l'artista, acompanyada per la reduïda orquestra -Xamena i Bergues- canta ara proclames d'amor a Mallorca i Cala Pi, en català de Lluçmajor i ritmes que han anat i tornat mil vegades de la Mediterrània al Carib... Podria ser també una imatge simbòlica, una metàfora d'aquest entreforc que vivim: entre la importació i la imposició de models culturals, records, idees, usos lingüístics... i la intuïció d'uns lligams entre una manera de viure i aquest indret concret del món: un Lluçmajor que viu i s'emmiralla en les cent vint-i-cinc línies d'una pantalla, com una cantonada minúscula que no vol desaparèixer, que fa la viu-viu també al

nou olimp hertzià, entre allò que som -plural, indefinible- i allò que ens somniam -o ens somnien a distància-: entre l'aculturació bàrbara i uniformadora i la mescla híbrida i mestissa on poguem reconèixer la fesomia d'un sabor familiar, que ens ajudi a explicar-nos, a saber a quin punt ens trobam o d'on investim en els viatges -personals i col·lectius- cap a les petites Itagues de la supervivència.

Raça de Zeus, Laertiada, en giny tan fèrtil, Ulises!... Fa més de dos mil cinc-cents anys, la força creativa d'un poeta construï el mite del viatger que superava proves i perills, en el llarg camí de retorn, enromaguerat amb les disputes dels Olímpics... una força que ha fet sobreviure aquella aventura, aquells déus, com una de les referències originàries de la nostra cultura -la cultura europea, occidental: l'odissea ha esdevingut, en la paraula del poetas, símbol del viure mateix... primer testimoni d'un temps que els déus campaven pel món mediterrani, confosos amb el viure i conviure dels homes.

El fotògraf Toni Catany ha seguit, en una odissea personal i creativa, les petjades d'aquells déus i aquells homes. Fresc encara el llibre *Somniar deus*, ha presentat els tresors que ha

EURO - IDIOMAS
Lluçmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 Lluçmajor Tel. 66 1133

fet-trobat durant aquest viatge en una exposició -i un llibre que l'amplia- al Centre de Sa Nostra a Ciutat, sota el títol Obscura memòria. Són imatges potents -que, aquí reproduïdes, només són ombra d'elles mateixes, recordatori, invitació a tastar l'original- d'esplendor carnal, d'unes pedres que se'ns mostren com en carn viva, tremoloses encara de la vida que han arrecerat, com si encara els ecos d'aquelles veus i aquells braços humans que les somniaren i trescaren surassen en un temps suspès per un moment en el seu fugir... Fotografies que ens mostren la mirada de l'artista, una visió que cerca ànima humana a les velles pedres... arrecers d'uns déus que ens habiten, sota aquesta claror diàfana que els feu possibles, imatges del vell desig humà de dominar les potències d'un món obscur, de fer-lo transparent i habitable, de la vella quimera d'humanitzar-lo. La mirada de Toni Catany, estrictament contemporània, ens alimenta amb sabers ancestrals.

Ens enriqueix la mirada.

L'escriptor mexicà Carlos Fuentes, al diari, afegeix un punt de vista a les reflexions que et proposava avui: *fins i tot als USA ha quebrat el mite del melting pot, segons el qual els immigrants acaben convertint-se en gringos perfectes. Els asiàtics o els llatinoamericans afirmen que pertanyen a la societat nord-americana, que hi treballen i tenen els mateixos drets, però que volen mantenir la seva identitat cultural. ¿Com conciliar la equitat i el respecte a la diversitat? És un problema que es planteja arreu, no sols amb els indis al continent americà, també amb els immigrants, els turcs a Alemanya i altres... Hi ha molts d'indis, avui, al llogaret global...-I afegeix- nosaltres només respectam els indis als museus. A la vida diària som pitjors que Cortés o Pizarro. És el discurs de la modernitat excloent...*

Arreu del zapping, hi trobam la mateixa pel·lícula, que inclou indis del Canadà, nòmades del centre d'Àsia, tibetans sota ocupació xine-

sa... reclamant el seu dret a ser peculiars, i participar a la vida del món des d'aquesta diferència en peu d'igualtat. És una qüestió oberta, amb molts de camins possibles. Convé recordar, però, que si llegim la nostra història dels darrers tres segles, els mallorquins, els catalans de Mallorca, hem fet el trist paper dels indis, el feim encara, quan ens ataca el setè de cavalleria espanyolista, retraguent els Pizarros, ja sia amb armadura rabasquista o amb camuflatge neoliberal, cada cop que desenterram la pipa d'una nova forma de conviure sobre aquesta terra que, ara mateix, en la claror blanca d'un horabaixa estival, tot ell agitació de falzies, sembla perfecta com una sonata per corda d'Albinoni, com si l'hora fós d'uns déus que es miren, indifereents, la feta. Per ventura perquè ja saben que, a l'Olimp de l'oblit, homes, déus i cultures, conviuen igualats per sempre.

Miquel Cardell

JOIERIA I RELLOTGERIA

**JOIERIA I RELLOTGERIA CAS
COTXER POSA AL VOSTRE
ABAST TOTA LA
PROFESSIONALITAT I
EXPERIÈNCIA**

Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Llucmajor)

De sants, remeis i totes herbes

Diu la parèmia: "El juny xapa l'any, però no li fa cap dany"; i és que qui dia passa any empeny i d'aquest ja n'hem esclovellat mig, no ens temerem i ja tornarem esser a Nadal... Però abans haurèrem de passar l'estiu que comença dia 21 a les 14 h. 18 m. Normalment però fa un parell de setmanes que fa calor i és que dia 10 és el 70 d'abril i tots sabeu que: "Fins el setanta d'abril no et llevis ni un fil".

Dia 5, segons la tradició fou quan la nostra mare Eva va temptar el seu company Adam, d'ací que hom cregui que des d'avui i durant un període de tres mesos els plaers carnals porten males conseqüències morals i perjudiquen sensiblement la salut. "Juny, juliol i agost, ni dona i col ni most". Però no tots pensen així també n'hi ha que diuen: "Col i dona tot l'any és bona". Cadascú que trii la part que li convengui.

Dia 12 és sant Onofre, les fadrines invoquen aquest Sant perquè els trobi marit:

"A sant Nofre gloriós
al.lotes feis-li novena,
que en té una caixa plena
de marits que enviar-mos".

El sen demà, dia 13, és sant Antoni de Pàdua, conegut popularment com sant Antoni dels albercocs pel fet de celebrar-se la seva festa en el temps que aquests fruits estan a la plena.

Coincidint més o manco amb el solstici d'estiu, dia 24 trobam una de les festes amb més màgia de la cultura mediterrània, la de sant Joan Baptista, anomenat també el sant Precursor. Hom creu que la nit de sant Joan, la més curta de l'any, és el moment més propici per a fer encanteris, herbes curatives i contemplar i viure prodigis que no es veuen altre dia a l'any.

Segons la veu popular, el sant Precursor va néixer al bell punt de les dotze de la nit, d'ací que sigui aquesta hora la que concentra tot el sentit meravellós, mític i màgic d'aquesta diada. Entre altres moltes coses, aquest dia, el sol quan surt balla, per veure'l ballar bé de tot l'han de mirar per dins un sedàs.

Si se sembra un claveller i es rega amb aigua de set pous, aquest us farà

clavells de set colors. També es diu que la terrola calla per no cantar en tot l'estiu.

Per explicar-vos com fer un dels remeis més efectius per a tota casta de mals no hi ha com les paraules de Mª Antònia Salvà:

"... més tots creuran
en l'oli de florinoies
de l'herba de sant Joan.

Cada any m'aixec a l'albada
per anar-les a collir;
que ha d'esser de matinada,
poc abans del sol sortir.

I dins una ampolla plena
d'oli pur, així com cal,
les deix a sol i serena
a la branca del portal.

Al cap de quaranta dies
ja està fet un bàlsam fi,
reimei de les malalties,
que tot mal sap fer fugir.

Tall de falç o podadora
en tres dies és curat;
qui es posa el bàlsam no enyora
cap remei de la ciutat."

Com veis l'elaboració d'aquestes herbes és molt llarga i laboriosa, això

explica el sentit de la frase: "Haver de menester les herbes de sant Joan" que s'emplea per dir que una cosa necessita molt de temps per a fer-se o obtenir-se.

També es pot collir aquesta nit l'herba dels ulls, anomenada així perquè és un gran remei per a guarir la ceguesa. No hi ha ningú que la conegui i és que només es fa identificable aquesta nit per la lluisor que desprèn, la resta de l'any adopta formes variables semblants a les d'altres amb que es confon.

La diada de sant Joan té propietats endevinatòries referents a qüestions amoroses: tirar tres faves a baix del llit, posar a la serena un blanc d'ou dins un plat, mirar l'aigua d'una cisterna al punt de mitja nit fent-la bellugar amb un poal, aquestes pràctiques i d'altres, una vegada interpretat llur significat farà que les fadrines puguin saber l'ofici del seu futur marit i la fortuna que els espera en el matrimoni.

També l'aigua té virtuts meravelloses especialment en el moment del trànsit d'un dia a l'altre. Si al punt de caure la primera batejada de mitjanit

El Sol damunt d'un carro, segons un gravat set-centista

hom posa els peus dins l'aigua, sia de mar, d'estany o de torrent, té assegurada la salut per tot l'any; la pràctica no és eficaç si es fa a una banyera, ribella o poal.

Aquest dia els caçadors prenen el signe del vent, perquè el vent que fa el dia de sant Joan sol dominar tot l'any. Aquesta nit de meravella és l'única de l'any que donen resultats determinades pràctiques encaminades a l'obtenció de riqueses i a la descoberta de tresors; a casa nostra, per desencantar-los, cal llegir un llibràs molt gros que conté oracions meravelloses, és el Lluinari, s'ha de llegir cap per avall i cal ésser molt valent i coratjós per no espantar-se davant les moltes coses estranyes que provoca la seva lectura. Aquest llibre també serveix per fer sortir el dimoni, i parlant de dimonis, a Manacor és creença que la falguera floreix i grana la matina de Sant Joan i que cada gra de llavor de falguera si en caure es posa dins un canonet de plata es converteix en un dimoni boiet que roman a les ordres del qui l'aplega, però com que la falguera és una planta somnífera, tots els que intenten recollir-ne s'adormen abans que la planta grani; no obstant a les rondalles es conta el cas d'un senyor que aconseguí arregar-ne. Totes aquestes coses que hem explicat són només una petita mostra de les moltes que poden succeir aquesta nit.

Dia 25 és sant Guillem, patró dels desganats; avui en dia però amb tot això de les dietes i els règims ha perdut molts de devots.

Com diu el cançoner popular:

"Sant Pere és a vint-i-nou
i sant Marçal és a trenta
i el sen demà ja mos entra
el primer de juliol".

Pel fet de que sant Pere era pescador, la gent de mar invoca aquest sant com a patró i se celebren processons marítimes a les viles amb tradició pescadora com Sóller o al Puig de sant Pere de Ciutat entre d'altres. Aquest dia és perillós pesca o nedar i és que diuen que el dia de Sant Pere la mar en vol un. Pensam que aquesta creença recorda un tribut o ofrena a les divinitats de les aigües i que el Cristianisme ha reduït al sant Apòstol. Aquest dia també és Sant Pau, a la pagesia es creu que els xots i les ovelles nats avui, anomenats paus i paves, tenen la gràcia d'esquivar

les serps evitant que aquestes xuclin les mamelles i les conseqüin. D'aquí que els pastors els conservaven en el ramat mentre no en naixia d'altre aquest dia.

Dia 30 és la festa del Beat Ramon Llull, patró de Randa i una de les figures més emblemàtiques de tota la cultura catalana, filòsof, escriptor i missioner al nord d'Àfrica; actualment és estudiat a moltes universitats arreu del món. Malgrat això i ésser Mallorca la seva pàtria, no se li té aquí la devoció que sembla que hauria de gaudir. Diu la tradició que Lo Foll Ramon es va retirar a la muntanya de Randa devers l'any 1273, sembla ésser que ho feu a una cova prop del cim del Puig de Cura, allà se li aparegué la imatge de Jesús Crucificat enmig de la Mata Escrita; aquesta tradició la trobam documentada l'any 1596 quan uns pagesos d'Algaida mostraren la dita mata contestant a una requisitòria de la Cúria. Aquest tipus de mata és una espècie parassitada per un fong, el qual provoca que les fulles presentin unes ratlles que semblen lletres orientals, per la qual cosa diu la llegenda que Ramon Llull es serví de les fulles de la mata per escriure els seus llibres.

Aquest dia també és sant Marçal, patró dels forners de Ciutat i advocat contra el dolor.

Pel que fa a les feines de foravila el cançoner no pot ésser més explícit:

"Fins ara no és estat res
amb s'ordi ni amb sa civada.
Ara va es blat, estimada,
que és alt, gran i espès.

I és que el blat està a la plena: "pel juny la falç al puny: i "per Sant Pere i Sant Pau l'espiga cau". Poques feines més hi ha a no ésser collir fruita, com ara cireres, fraules, prunes, albercocs i melicotons i per sant Pere enrevoltar la figuera com ho fan els infants enllepolits. A Sóller diuen que "per Santa Elinor (la de juliol) comença sa figa flor".

Si teniu moraduxeres tallau-los el dia de Sant Joan, perquè vagin bons. També és el temps de collir alls i comprar-ne per a tot l'any.

La meteorologia del juny es pot definir en poques paraules; molt de sol i poc ploure, de fet "no hi ha juny sense sol ni nit sense mussol", l'escassetat d'aigua en aquest mes va bé pel raïm i és que "Juny eixut, bon vi al cup", "Juny assolellat i ben tronat, any de

molt de vi i de molt de blat" i "Maig ventós i juny calent fan bon vi i bon forment".

Remei del mes

Hi ha qui diu que les dones semblen més guapes que a l'hivern perquè es presenten incitants, amb robes lleugeres i passejant impunement exuberàncies per carrers i places. Idò no, les dones ens semblen més guapes senzillament perquè les desitjam més quan fa calor que quan fa fred. Als caràcters una mica vehemets, quan el termòmetre puja, la sang els comunica ardor a tot el sistema nerviós i llavors amb la contemplació de la dona, acompanyada d'un petit mal pensament, n'hi ha prou per a pronunciar-se la Idea Fixa de l'Erotisme, que sempre acaba malament.

A tots els infeliços que tenim trobar-se en tal cas, els facilitam una recepta econòmica d'efecte segur, i de conseqüències saludables: Abans de sortir de casa es fiquen un brot de ruda a la butxaca. A la primera al.lota guapa que els surt al pas... ¡nyac! queixalada a la ruda. I així successivament fins que coneixeran que la presència d'una Venus no els produeix altra sensació que la que causa una obra d'art natural, i sols artísticament considerada. És provat, doncs, que dita planta és un admirable mata-focs de la carn i que l'únic inconvenient és la pudor que escampa.

I com que tots tenim i sant Joan té es Xot, les dones també estan exposades a sentir l'ardor de la sang, a elles també els garantim l'efecte d'aquest remei.

I sobretot i per acabar, no faceu com madò Coloma...

Meteorologia del mes de maig

Temperatura màxima 32° dia 31
Temperatura mínima 11'4° dia 7
Màxima més baixa 15'6° dia 26
Mínima més alta 20° dia 31
Precipitacions 1'4 litres dia 9 i 0'5 litres dia 17.

Llunes del mes de juny.

 Minvant dia 1	 Nova dia 9	 Creixent dia 16	 Plena dia 23	 Minvant dia 30
---	--	---	--	--

- Idò, ja tenim PAC. La gent no sap ben bé què volen dir aquestes tres lletres. Allò que sí sap és que ja fa unes setmanes que l'ambulatori o centre de salut és un desgavall. Tot ha canviat i les persones de més edat no en treuen aguller.

Cada vegada que modifiquen un cosa, pareix que va més malament. L'òliba diu que d'aquí un parell de mesos tot aquest "tinglado" s'assentarà i tot anirà millor. Per cert, seria bo que a les entrades i punts estratègics de Lluçmajor, qualque indicació assenyalàs la ubiació del centre de salut per tal de facilitar els desplaçaments dels de fora poble.

***

- La carretera de s'Arenal, el vespre, s'ha convertit en una de les més alegres de Mallorca. Quasi cada trosset és ple de llums i de fanals. El polígon industrial i les dues benzineres han canviat la fesomia de la carretera.

El polígon quasi està llest, més ben dit, apunt de rebre les primeres indústries. Ara pareix un passeig enmig de la garriga. I si no arriben, sempre es podria dedicar a rutes turístiques per estudiar la flora i la fauna (mates, ullastres i si queda alguna tortuga)

***

- La temporada turística ha començat a tope, màxima ocupació hotelera, molta calor i les obres (sense acabar) s'han aturat. Tant s'Arenal llucmajorer com el de Ciutat tenen el passeig de vora la mar enllestit, només els ferros de

CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART

Catalina Serra Calafat.

Comare

També hi ha servei de massatges terapèutics

C/ Rigo, nº 73. Tel. 66 24 90

l'antic balneari llucmajorer hi desdiu.

Le prediccions són de molta gent durant els propers mesos. El mussolet diu que els hotelers callen i no diuen ni pruna i això és bon senyal. Són com els foravilers quan tenen bona anyada.

***

- Una altra vegada estam d'eleccions. Aquest pic tot els partits polítics xerren i xerren d'Europa. Millor dit, amb l'excusa d'Europa es treuen les braguetes com sempre i en Rubio i en Roldán són més anomenats de la lletania.

La fita del diumenge, dia 12, pot deixar clar si els comicis interessin als ciutadans o si, com diu molta gent, ja estam un poc cansats de la classe política actual i dels seus despropòsits. Tal vegada s'estimarien més fer una bona bugada.

***

- El mussolet ara es dedica a cronometrar les sessions plenàries del nostre Consistori. Diu que cada vegada són més curtes i ràpides i si els ciutadans baden un poc ja troben el batle i els regidors que baixen l'escala.

Els punts de l'ordre del dia es despatxen quasi enmig minut i si l'oposició diu amèn és com si resassin un parenostre. I llests.

FUNERÀRIA Nostra Senyora de Lluc A. SASTRE

C/ Revella 9 i 11.

Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

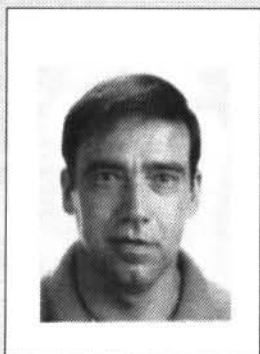
C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62

(Lluçmajor)

Opinió

La silueta de cadascú

Joan Quintana

Tot i que per a molts estar en forma és sinònim de resistència, en realitat és una mescla de bona salut i de bon aspecte, de tenir un pes correcte i comptar amb unes articulacions o músculs flexibles. Amb el pas dels

anys, i a causa de les males postures i de la manca d'exercici, es produeix una pèrdua de to muscular i el cos esdevé més blan i perd elasticitat.

La silueta de cadascú revela un estil de vida i és ben difícil de trobar una persona activa i esportista amb pistoleres, "mitxelins" i d'altres "corbes perilloses". Amb l'exercici hom augmenta la despesa energètica i s'ajuda a cremar l'excés de calories.

Fer exercici, baixar i pujar escales, caminar, córrer o realitzar alguna taula de gimnàstica durant deu o quinze minuts al dia, constitueix un hàbit molt més correcte que no tancar-se per exemple, durant hores i hores, mirant la tele.

Una bona dieta també serà el complement del que hem exposat, i si no, com a exemple, recordem allò que deia Sant Francesc de Sales (1567-1622), bisbe de Ginebra: "Quan al control de la fam, s'ha de tenir un terme intermedi. Si el cos és molt gras no el podem portar; si és molt magre, ell ens pot portar a nosaltres", o Miguel de Cervantes (1547-1616) al seu **Quixot**: "Menja poc, amic, i sopar menys, que l'estómac és l'oficina on se serva la salut i la vida".

CD Espanya primera preferent

Al final, sí

Joaquin

"No podem dir res per ara, no sabem els resultats, però la nostra opinió és que l'Espanya i el Felanitx disputaran la lliga, i el Santanyí quedarà fora (de tres només n'hi caben dos). Els altres equips seran segurament, Murer, Gènova, Binissalem i Consell, que, juntament amb un representant de Menorca i un d'Eivissa quedaran dividits en dos grups de quatre equips"

Així ho vàrem escriure i així va quedar a l'anterior número d'aquesta revista, de la qual cosa ens alegrem ja que l'encertarem de ple. Efectivament el CD Espanya, al final jugarà la lliga d'ascens a III Divisió encara que va haver de ser al darrer partit i per golaveratge indirecte en quedar empatats a punts amb el Santanyí i també en el golaveratge directe (en un altre apartat podem veure aquests resultats i la classificació).

Només ens manca, per tant, per acabar de resumir el que ha estat

aquesta lliga 1993-94 dos partits: Felanitx-Espanya i Espanya-Campos

FELANITX 2 - ESPANYA 1

Espanya: Salvà (1), Tomàs (2), Corbalán (2), Cosme (2), Mas (1), Andreu (2), Ferretjans (2), S. Martí (2), Magaña (2), Marín (1) i Mòjer (1).

Canvis: Bonet (1), per Corbalán i Jaume (-) per Mas.

Gols: 1-0, m. 5, Nico. 1-1, m. 14, S. Martí i 2-1, m. 67, Enri.

Comentari: El Felanitx que arribava a aquest encontre amb només un punt d'avantatge sobre els espanyistes al final del temps va aconseguir de classificar-se per disputar la lliga d'ascens a III, a falta d'una jornada per concloure el campionat, després de la victòria davant el CD Espanya.

Els visitants es mostren com a un conjunt ordenat i lluitador i encara que als primers quinze minuts aconseguiren

Guillem Barceló, entrenador del CD Campos, equip campió de la Preferent i Joan Llompart, tècnic del CD Espanya que jugarà la lliga d'ascens a III Divisió. Foto: Quintana

igualar un gol, els locals, finalment, quedaren derrotats.

ESPANYA 3 - CAMPOS 1

Espanya: Salvà (3), Tomàs (3), Corbalán (3), Cosme (3), Andreu (3), Ferretjans (3), S. Martí (3), J. Clar (3), Magaña (3), MariN (3), i Mòjer (3).

Canvis: Mas (2) per Corbalán, Jaume (2), per Ferretjans, Bonet (2) per S. Martí i Vicens (2) per Mòjer.

Gols: 1-0, m. 28, Mòjer. 2-0, m. 34, Andreu. 2-1, m. 37, Obrador i 3-1, m. 80 Andreu.

Comentari: partit decisiu per al CD Espanya que es jugava contra el

campió, CD Campos, la passa cap a la lligueta d'ascens. Els visitants, de G. Mascaró, es varen presentar a Lluçmajor amb quatre baixes importants de l'equip titular però foren un digne rival i estaren a punt d'aconseguir alguna cosa positiva, varen tenir ocasions, però Salvà, que va ser el millor del seu equip, va evitar la cosa pitjor. A l'Espanya només li servia la victòria si vencia, també el Santanyí, i va ser un vencedor amb tota justícia perquè en futbol, com tots sabeu, només compten els gols i no les bones ocasions.

CD Espanya primera preferent
Cessa Miquel Mas, president de la gestora del CD Espanya
Antoni Cladera es fa càrrec del club, provisionalment

J.Q.

El passat 13 de maig, a la sala d'actes de l'Ajuntament es va celebrar una assemblea ordinària de socis del CD Espanya el punt principal de l'ordre del dia de la qual era el cessament de Miquel Mas Alba. Després d'alguns minuts en què el president va fer una exposició de la temporada, encara que no hagi acabat, va presentar la dimissió tot i que el seu manament gestorial no finalitza fins el 30 de juny. Miquel Mas va explicar algunes rasons -no totes- de la dimissió per seure, posteriorment, entre els assistents (no més de 30 persones). Més tard, va passar allò de sempre, al menys les darreres tres temporades, que ningú no es volgué fer càrrec provisionalment del CD Espanya. Finalment i davant el dubte que el Club s'entregàs a la Fe-

Miquel Mas Alba.
 Foto: Quintana

deració Territorial Balear va sortir Antoni Cladera, delegat dels infantils del Club, i es va fer càrrec de la Gestora fins el 3 de juny, data en què s'ha de celebrar l'assemblea extraordinària del CD Espanya, el tema principal de la qual serà l'elecció del nou president.

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

CD Espanya

Fase ascens a III Divisió

Una de freda i una altra de calenta

Quintana

- Si feis la vista enrera recordarem que el passat 16 de maig hi hagué als locals de la Federació Territorial Balear de futbol el corresponent sorteig a la fase d'ascens a Tercera Divisió Nacional. Hi assistiren, a més d'alguns directius de la Balear, els representants dels equips implicats en aquesta lliga que ja ha començat.

En aquest sorteig hi participaven els set primers classificats de Mallorca: Campos, Binissalem, Consell, Gènova, Murer, Felanitx i Espanya, que havien quedat a la lliga, per aquest ordre (amb excepció de Campos, que puja directament perquè és el primer del grup); el campió d'Eivissa, el Portmany i el de Menorca, el Sami. En el grup A quedaren aparellats Binissalem, Consell, Gènova i Portmany i en el B. Espanya, Felanitx, Murer i Sami.

Tot seguit us resumirem els dos partits que l'Espanya ha jugat a l'ho-

Jaume i Garí Quintana, jugadors del C.D. Espanya (Foto: Quintana)

ra de fer aquest comentari i que ha suposat allò de "una de freda i una altra de calenta" per als afeccionats.

ESPANYA 1 - MURER 0

Espanya: Salvà (3), Tomàs (3), Corbalan (3), Cosme (3), Andreu (3), Ferretjans (3), S. Martí (3), J. Clar (3), Magaña (3), Marin (3) i Mòjer (3).

Canvis: Jaume (2), per Ferretjans. Quintana (2) per Salvà i Vicens per S. Martí.

Gols: minut 48, 1-0, Magaña (p).

Comentari: tots dos equips varen prendre moltes precaucions defensives durant els primers minuts de joc, la qual cosa va fer que l'encontre fos poc vistós. Els defenses varen ser superiors als atacants i el joc es va desenvolupar en el centre del camp i les ocasions varen ser mínimes per a tots dos equips. La millor oportunitat va ser per a Mòjer, al primer temps, però el seu dispar dur i ras va sortir tot fregant el pal. A la se-

PERRUQUERIA PUIGSERVER

HORARI:

De dimarts a divendres:

de 9 a 12 i de 15 a 19

Dissabtes:

de 8 a 17

C/Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14

*Servei de begudes i
menjars de qualitat a
preus raonables*

Auda. Carles V. • Tel. 66 11 17

gonna meitat el conjunt Ilucmajorer va sortir més decidit i prest va posar en perill el portal defensat per Pocoví, aviat arribaren les ocasions de gol mitjançant Andreu i Ferrerjans, una d'elles fou l'origen de la pena màxima que al cap i a la fi donava el triomf a l'equip que va fer més mèrits.

FELANITX 3 - ESPANYA 1

Espanya: Quintana (1), Tomàs (2), Corbalan (1), Cosme (1), Andreu (2), Ferrerjans (1), S. Marfí (1), J. Clar (1), MagAña (1), Marin (1) i Mojer (1)

Canvis: Mas (-) per Cosme, Jaume (-) per Ferrerjans i Vicens (-) per Marin

Gols: 0-1, m. 9, S. Martí. 1-1, Tòfol. 2-1 m. 30, Bueno. 3-1, m. 82 Torres

Comentari: molts afeccionats Ilucmajorers es varen desplaçar al camp d' "Es Torrentó" per veure com el seu equip, a causa dels seus propis errors i no encerts del rival sortia derrotat de Felanitx. L'Espanya es va avançar però un error de Quintana va proporcionar l'empat al quadre de S. Bauçà, encara que, set minuts més tard, Andreu va poder desfer la igualada però va xutar fora quan es trobava tot sol davant el porter Matias. L'Espanya es va desmoralitzar davant d'aquests fets i no va jugar gens bé. Quan mancaven vuit minuts per al final, el partit quedava sentenciat, perquè gràcies a una altra errada defensiva, aquest cop Cosme i Quintana no s'entengueren, va arribar el tercer gol local.

PUNT I FINAL

He de dir, per acabar, que els dos equips que quedin a la primera posició dels respectius grups, seran els que ascendiran a la superior categoria.

En cas que la Tercera,

grup Balear, una vegada acabats els ascensos i descensos en aquesta categoria i en segona B, o per retirada d'algun equip, quedàs en nombre inferior a 20 clubs, ascendiria, dels dos segons, el millor classificat.

RESULTATS I CLASSIFICACIÓ

Pel que fa als resultats i a la classificació del grup B, és aquesta:

Espanya 1 - Murer 0
Sami 2 - Felanitx 2

Sami 2 - Murer 3
Felanitx 3 - Espanya 1

Felanitx	2	1	1	0	5	3	3	+1
Murer	2	1	0	1	3	1	2	+2
Espanya	2	1	0	1	2	3	2	
Sami	2	0	1	1	2	5	1	-3

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

CRÈDIT VIVENDA

AMB AVANTATGES

RESTAURANT

"AL SEU GUST"

CHEF: PEP MARTÍNEZ

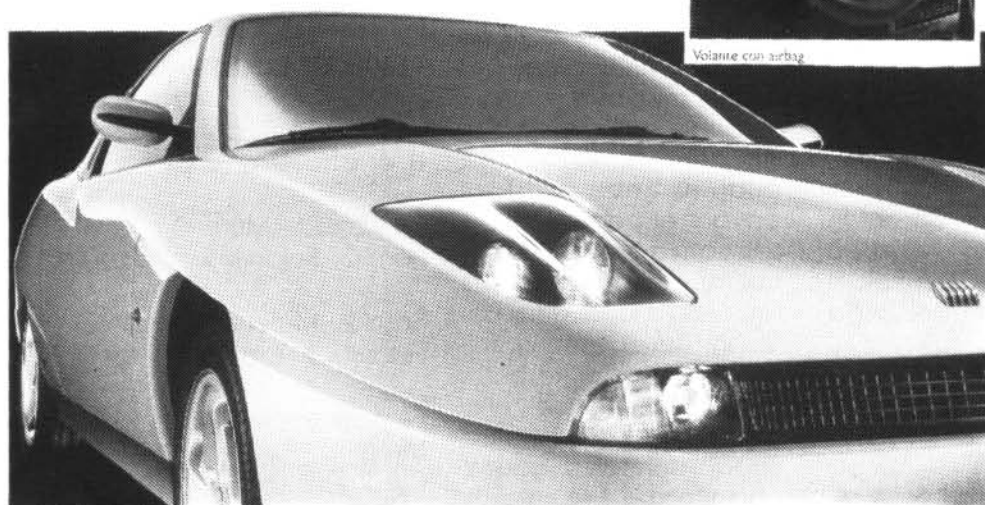
TANCAT ELS DIUMENGES A LA NIT

C/ NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

TALLERS CAÑELLAS — ROTGER

SERVEI OFICIAL **FIAT**

COUPÉ FIAT

C/ Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)

RESTAURANT
PIZZERIA

TORRE DE CALA PI

urb. TORRE DE CALA PI

LLUCMAJOR - MALLORCA

Tel. 908 73 98 43

ESPECIALITATS

Pizzas
Carns al forn
Peixos

OBERT TOT L'ANY
TANCAT ELS DIMECRES

**CENTRE ÒPTIC
EXPOLENT**

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

AGENCIA INMOBILIARIA
ESTATE AGENTS
A.P.I.

*C/ Guillem Forteza, 6
Tels. 20 00 07 - 20 07 61
Telefax: 20 04 01
07010 PALMA.*

Naixements

- Catalina Ballester i Rigo, filla de Bartomeu i Catalina, nasqué l'1-5-94.
- Mateu Catany i Mas, fill de Joan i Joana-Maria nasqué el 6-5-94.
- Jonatan Fuentes i Zamora, fill de Joan-Francesc i Aina-Maria, nasqué l'1-5-94.
- Miquel-Àngel Salamanca i Mascaró, fill d'Isidor i Margalida nasqué el 9-5-94.
- Margalida Estelrich Thomàs, filla d'Antoni i Maria-Antònia, nasqué el 6-5-94.
- Maria del Mar Gelabert i Clar, filla d'Antoni i Catalina, nasqué l'11-5-94.
- Silvia Ibergallartu i Puigserver, filla de Joan-Carles i Antònia nasqué el 9-5-94.
- Josep-Antoni Sebastià i Juan, fill de Josep i Joana-Aina, nasqué el 14-5-94.
- Franc Jaume i Martín, fill de Nicolau i Margalida nasqué l'11-5-95.
- Miquel Cardell i Domínguez, fill d'Antoni, fill d'Antoni i Encarnació, nasqué el 20-5-94.
- Silvana López i Lumbreras, filla d'Antoni i Carme, nasqué el 18-5-94.
- Lluís-Miquel Rueda i Bauzá, fill de Francesc-Antoni i Margalida nasqué el 18-5-94.
- Diego Iniesta i Castillo, fill de Diego i Maria del Carme, nasqué el 27-5-94.

Matrimonis

- Manel Hermoso Guerrero i Rosario Moles Martín es casaren el 14-4-94 al Jutjat de Pau.
- Isaac Rado Sánchez i Catalina Gual Taberner es casaren el 14-4-94 al Jutjat de Pau.
- Gabriel-Lucas Ferrer Canals i Catalina Ferrer Bibiloni, es casaren el 26-3-94 a l'església de Sant Bonaventura.
- Bartomeu Obrador Bordoy i Maria Ruiz Astorga es casaren el 20-11-94 a l'església de Sant Miquel (Mes novembre).

- Jaume Fullana Ferrer i Maria-Antònia Febrer Fullana es casaren al 9-4-94 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.
- Ferran Rodríguez Alvarez i Encarnació García Domínguez es casaren el 7-5-94 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància.
- Josep-Vicenç Rubio Mantos i Concepció Muriel Mora es casaren el 8-5-94 a l'església de Ntra. Sra. de la Lactància.
- Josep-Antoni Ramírez Mira i Aina-Rosa Gorostizaga Eguiluz es casaren el 12-5-94 al Jutjat de Pau.
- Manel-Jesús Sánchez Romero y Susana Gorostizaga Eguiluz es casaren el 12-5-94 al Jutjat de Pau.
- Miguel Roig Ballester i Margalida Immaculada Sureda i Vidal es casaren el 30-4-94 a Ntra. Sra. de Gràcia.
- Joan Fiol Salvà i Maria-Francesca Piña Rigo es casaren el 21-5-94 al Jutjat de Pau.
- Onofre Rosiñol Bauzá i Concepció Ramonell Ballester es casaren el 20-5-94 a l'església de Sant Miquel.
- Guillem Llompart Aranzo i Catalina-Maria Garcia Olives, es casaren el 30-4-94 a l'església de Ntra. Sra. de Gràcia.
- Joan-Antoni Tomàs Bonet i Joana-Maria Roig Gelabert, es casaren el 7-5-94 a l'església de Santa Bonaventura.
- Joan Socias Gayà i Magdalena-Pau Contestí Seguí es casaren el 23-4-94 a Ntra. Sra. de Gràcia.
- Antoni Pons Viñas i Isabel Fernández Tomàs es casaren el 7-5-94 a l'església de Sant Miquel.
- Gabriel Ferrando Tous i Maria-Concepció Antequera Munar es casaren el 16-4-94 a l'església de Sant Bonaventura.

Defuncions

- Bernat Bonet i Garí, morí el 27-4-94 als 82 anys.
- Catalina Crespí Rotger, morí el 2-5-94 als 67 anys.
- Teresa Mas i Cànaves, morí el 5-5-94 als 86 anys.
- Dolor Ruiz i Gómez, morí el 18-5-94 als 73 anys.

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/ Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)

- C/ Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

A T O G M P L R E R E L B O
 S I M Y O D G A Ç T J P Z T
 G R X L A F H C S P S T V A
 Y A O E C T S N A E G V L O
 A S T D Ç N A V U A A L F X
 B I L O A A S Q F H E O T B
 L N C A D L R J V C X M A A
 I M L S Ç O L H L T F E T F
 O A V L F V O A X V I S I V
 P T K A X A F T P A M V X A
 S J L T A L A T E S Ç A S M
 T Ç T A A T A B R S A V T F
 E M E N X D O L A F X R Ç R

Sopa de lletres

8 Eines del camp

Solució del mes passat

- Olla
- Barcella
- Giradora
- Teula
- Pica
- Alfàbia
- Cossiòl
- Ribell
- Ximbomba
- Gerra

Maig 94

Pes forat des moix

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
 I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

*Sabates
 Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
 PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Talxaquet, 6 - Tel. 66 03 74
 LLUCMAJOR

Aquí hi havia una magnífica palmera que era el goig de la plaça de Rufino Carpena. Un grup d'irresponsables la tallaren.

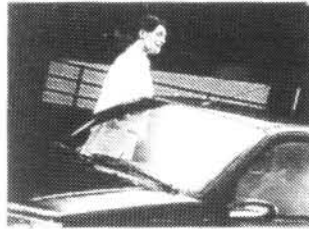
Durant molt temps hi ha hagut un tros de tron com a mut testimoni de l'incivisme. Ara l'han llevat.

Hauran guanyat ells? Es pensa de posar-n'hi un altre maldament sigui un gran fasser? Si en zones verdes és difícil de fer passes envant, al manco no facem passes enre-
 ra.

**80 C.V.
AIRE
ACONDICIONADO**

Nuevo Clio Wind

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn s/n. Tels.s 66 01 40 i 66 00

MECA CENTRO INSULAR

¡ Sin ir más lejos !!

LLUCMAJOR
Plaça d'Espanya, 33 -1º

Tel. 66 23 13

**¿ Aún no sabes manejar
un ordenador,
ni escribir a máquina ?**

**SOLUCIONALO
YA !!!!**

CURSOS DE VERANO

Aprovecha tus vacaciones y ponte al día

MECANOGRAFIA

Iniciación. Niños de 9 a 13 años
Curso rápido AudioVisual
Auriculares en propiedad
para el alumno.
Aprendizaje fácil y rápido

INFORMATICA

Iniciación. Niños de 9 a 13 años
Iniciación. Estudiantes de BUP y FP
Cursos personalizados:
WINDOWS 3.1 - MS-DOS
PROCESADOR DE TEXTOS
BASE DE DATOS
HOJA DE CALCULO

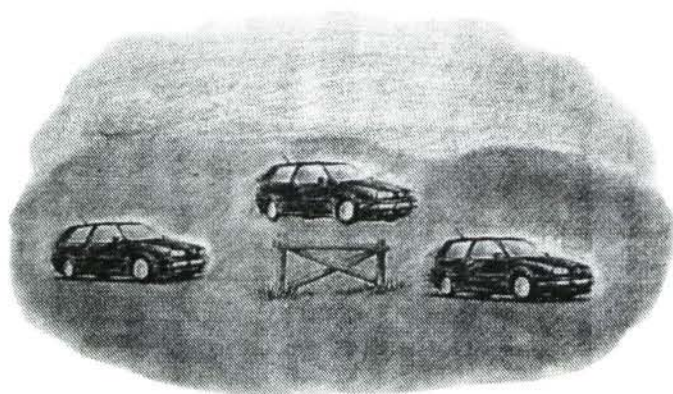
**Iniciación y
horario de
cursos sujeto
a la formación
de grupos**

SEAT

Rubí Automòviles Llucmajor, S.L.

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Remedio.

Tratamiento.

200.000 pts. menos en toda la gama Golf.

Venga antes de fin de mes a cualquier concesionario Volkswagen
Le aplicaremos el remedio o le regalaremos el aire acondicionado. Y por supuesto
le descontaremos 100.000 pts. más si se acoge al plan del Gobierno

AUTO-ELECTRIC *Barceló* S.L.

Taller: Ronda del Ponent, 26 - Tenda: Pere A. Mataró, 55. Tel. 66 01 70

Aire condicionat OFERTES

Fiat Regata D5 1.9 any 1986: **160.000 PTA**

Fiat Tipo 16 val. IE 1.8 any 1989: **197.142 PTA**

Ford Escort, Sierra i Fiesta: **197.142 PTA**

Lancia, Delta i Prima 1.6 any 1992: **199.210 PTA**

Per a altres vehicles consultau preus

"L'oferta és limitada"

Vos oferim una revisió de l'aire condicionat per un preu mòdic.

Consultau-nos!